

DEPREM!

Ya Sonra ?

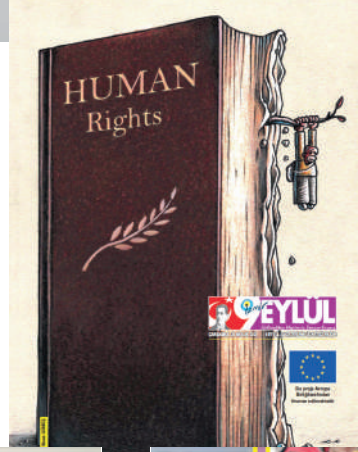

Köksüz kalan
insanların zorunlu göçü

İnşaat süreci soru
işaretleriyle başladı

Yerel
medya
enkaz
altında

'BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN ÖRGÜTLÜ GAZETECİLER VE GÜÇLÜ DAYANIŞMA PROJESİ' ÖZEL İLAVELERİ

Proje kapsamında 2019-6 Eylül 2022 tarihleri arasında 390 haber yapan 171 gazeteciye telif desteği sağlandı. 6 Eylül 2022- 13 Haziran 2023 döneminde 60 haber yapan 43 gazeteci telif desteğinden faydalandı. Toplumsal konuların işlendiği toplam 12 özel ilave yayımlandı.

03 | Çadira
Mahkum
Hayatlar

04 | Son 500 Yılın
En Büyük
Depremi
Öngörülemedi

06 | İnşaat Süreci
Soru İşaretleri
İle Başladı

10 | Köksüz
Kalan
İnsanların
Zor(Un)Lu
Göçü

20 | Sağlıkçıların
Hala
Barınma
Sorunları Var

24 | Bölgede
Ekonomik
Fatura da
Ağır

27 | Yerel Medya
Enkaz
Altında

31 | Deprem
Futbolu
Derinden
Sarstı...

36 | Hatay'ın
Tarihi
Depremlerle
Yok Oldu

Bu bir kader değil

PSİKOLOJİDE yasin 5 evresi var. İnkâr, öfke, depresyon, pazarlık, kabullenme. Yaşadığımız felaket ise hayatın duyguları bile dondurduğu andı. İnkâr, enkazların başında umut arayışına. Öfke, binaların nasıl tuzla buz olduğu isyanına. Pazarlık suçluluğa, kabullenme ise hayatın bir anda altüst olabileceğini anlamaya dönüştü.

Deprem bölgesinde yaşamayan bizler için suçluluk yediğimiz yemekten, giydiğimiz ceketten akarak, koca bir yaşama utancına dönüşüyordu. Bu coğrafyanın çocukları olarak depremin farklı zamanlarda tanıkları olan bizler, acıyı kabullenerek yapabileceklerimize odaklandık.

Şu an elinizde tuttuğunuz bu ilave, İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin bölgede yaşayan yerel medya temsilcilerine bir nebze de olsa destek için hazırlandı. Avrupa Birliği telif destek programı ile deprem bölgesinde yaşayan meslektaşlarımız aracılığıyla bölgenin sesini duyurmak ve biriken ihtiyaçları hatırlatmak bir diğer umudumuz.

Saatlerin durduğu 6 Şubat 04.17'den sonra o kadar zorlu bir süreç yaşanıyor ki, bu özel ilavede okuyacağınız tüm haberlerde insanların hayata tutunma mücadelelerini göreceksiniz. Malatya'dan Celil Kocataş'ın haberinde kadınların çadırlarda susuzlukla, yağmurla, hijyen sorunlarıyla mücadelelerini okurken, Hatay'dan Sevgi Korkmaz'ın haberinde havada uçuşan sinekleri elleriyle uzaklaştırmaya çalışırken konuşan Nurray İner'in "Yaşayan bilir. Ne yapalım yine de şükrediyoruz" sözleri gerçekleri kabullenmemizi sağlıyor.

DERİNLEŞEN YARALAR

Depremden sonra yaşananlar, deprem anından daha acııcı yaraları bırakıyor. Enkazların tarım arazilerine dökülmesine karşı nöbet tutmaya başlayan Samandağ halkının durumu, saatlerce hastanede çalıştıktan sonra dinlenecek yeri olmayan sağlıkçıların hali, evlerinin önüne kurdukları çadırdan bile 'buraya hastane yapılacak, gidin' kamu talimatıyla karşılaşan insanların çaresizliği can yakıyor.

Her ne kadar gönüllüler hala bölgede yardım etmek için se-

Reyhan Şenay

igcabelif@gmail.com

ferber olsalar da bazı yokluklar azalmıyor.

Bir de arafta kalan köksüz hayatlar var. Depremin getirdiği zorunlu göç nedeniyle yerinden yurdundan olanlar, şimdi başka şehirlerde yeni yaşam kurmaya çalışırken, dönmek için gün sayıyor. "Kimsenin memleketi, kendi memleketi gibi olmuyor" diyen zorunlu göç edenler, artık plansız yaşıyor.

Deprem bölgesinde herkesin hayali eski günlere dönmek. Bölge esnafı kredi çekmek için olmayan evlerini ipotek ettirmeye, memur kefil bulmaya çalışarak dükkanlarını ayağa kaldırmaya çalışırken, çelik boru üretimi yapan bir sanayici müşterilerini zorda bırakmama sözü vererek, fabrikada çalışacak işçi arıyor.

Normalleşmenin ilk şartının barınma olduğu bölgede, inşaatlar hızla başlamış olsa da meslek örgütlerinin sürecin dışında bırakılması ve bölgede artçılar sürerken temel-

lerin atılması soru işaretlerini artırıyor. Müteahhitler ekonomiden kaygılı iken, "Tek derdimiz ekonomi değil" diyerek, demir gibi temel malzemelerin tedarikine karşı da önlem alınması gerektiği konusunda uyarıyor.

Peki biz tüm bu yaşananlardan ne öğrendik? İlk öğrendiğimiz şey, hazırlıksız olduğumuzdu. İkinci öğrendiğimiz şey ise yaşadıklarımızdan bir şey öğrenmediğimiz.

9 Eylül Üniversitesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hasan Sözbilir, ilk deprem gününden beri bölgede araştırma yapan ekipten. Sözbilir'in, Türkiye'de 485 faydan sadece 200'ünün kesilip inceleme ve araştırma yapılabildiğini açıklaması geleceği öngöremediğimizi teyitliyor.

Bilimin ışığından uzaklaştıkça, 'afet kaderdir' anlayışından uzaklaşmadığımız sürece deprem gerçeği daha uzun yıllar canımızı acıtacak gibi görünüyor.

Depremde kaybettiğimiz canları rahmetle anıyor, bu felaketin bir daha yaşanmaması için gerekli yasal ve kurumsal tüm önlemlerin yürürlüğe konması için takibi bırakmayacağımıza söz veriyoruz.

İzmir Gazeteciler Cemiyeti Derneği
İktisadi İşletmesi Adına İmtiyaz Sahibi

Dilek GAPPİ

Yayın Koordinatörü
Macit SEFİLOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Özde KOCA

9 EYLÜL
GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ EKİDİR

Ek Koordinatörü
Reyhan ŞENAY

Tasarım
Ozan SİRMEN

9 Eylül Gazetesi'nin ekidir, parayla satılmaz. B.T. 13/06/2023

ADRES: Akdeniz Mahallesi Şehit
Fethibey Caddesi No:73 / 31
Cezayirli İş Hanı
Konak / İZMİR
Telefon: 0 232 404 89 89
Fax: 0 232 464 89 79

BASKI YERİ:
ENKİ MATBAACILIK
Tuna Mah. Sanat Cad. No:41
Çamdibi-Bornova / İzmir
Sertifika No: 35787
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş. İZMİR

● gazete9eylul@gmail.com ● www.dokuzeylul.com

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

PROJE YÖNETİCİSİ

Yudum CURA

**Basın Özgürlüğü
için Örgütlü
Gazeteciler ve
Güçlü Dayanışma
Projesi**

"Bu yayın Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla TGS ve İGC sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir."

Çadıra mahkum hayatlar

11 ili içersine alan, afetin en çok etkilediği iller arasında yer alan Malatya'da yaşamlarını çadırlarda sürdüren kadınların sorunları her geçen gün büyüyor. Bir yandan zorlu yaşam koşulları diğer yandan ise çadırlarda yaşanan hijyen sorunu içinden çıkılmaz bir hal alıyor

3 AYDAN bu yana çadırlarda yaşamlarını sürdüren depremzedelerin sorunlarına dikkat çeken Malatyalı depremzede kadınlar, illerinin iklim olarak oldukça soğuk bir il olduğunu hatırlatarak geceleri sobalarda odunların bittiği an çocuklarının üşüdüğünü vurguluyor.

Çadırlarda yaşadıkları zorlukların altını çizerek, bugüne kadar yapılmayan çalışmalara değinen depremzede kadınlar, geleceklerinden endişeli.

HALA İÇME SUYU SIKINTILI

Malatya'da yaşayan depremzedelerden Elif Koca, depremde bu yana çadırda yaşamak zorunda kaldıklarını vurgulayarak; "Bir kadın olarak çadırda yaşamak oldukça zor. Depremden üzerinden aylar geçti. Halen içme suyu sıkıntısı yaşıyoruz. Hayırseverlerin dağıtmış olduğu hazır suları kullanıyoruz. Yaşadığımız deprem kış mevsiminde olduğu için çadırda kışı geçirmek oldukça zor. Geceleri çadırlarımızda soba sönünce ailece üşüyoruz. Bu sebeple çocuklarımız sürekli hastalar. Ayrıca evimizi kaybettiğimiz için çocuklarımızı okuttuğumuz okullardan uzak mesafede yaşamımızı sürdürmek zorunda kalıyoruz. Bu nedenle çocuklarımız sağlıklı bir şekilde eğitimlerini alamıyorlar. Bir an önce devletin konut yaparak bizlere teslim etmesini istiyoruz" dedi.

HERŞEY REZİLLİK

Depremzedelerden Yıldız Tanrıverdi 6 kişi bir çadırda aylardır yaşadıkları zorlukları şöyle anlatıyor: "Depremden ilk günlerinde araçlarımızda kaldık. O günlerde suyun ve ekmeğin olmadığını söylesek bile ne değişebilir ki? Yüzlerce can gitti. Enkazdan odun, kömür çıkarmaya çalışıp karda ateş yaktık. Şimdi çadırda olduğumuza şükrediyoruz.

Soğuk rezillik, yağmur yağar rezillik, yemek sırası rezillik. Sadece canımız sağ, ona seviniyoruz. Herkes yaşadığını bilir" diyerek serzenişte bulundu.

Yarına dair bir umudumuz yok

DEPREMİN acı yüzü hakkında açıklamada bulunan Aslı Kaya adlı depremzede; "Ailemle birlikte çadırda 3 kişi kalıyoruz. Eşim, hasta annem ve ben. Depremde hayırsever vatandaşlar bizlerin sesine kulak vermemiş olsalardı rezillik içinde olacaktık. Halen tuvalet ve banyo sıkıntısı yaşıyoruz. Yarına dair bir umudumuz yok. Bizler kadınlar olarak çadırlarda çok zor koşullarda yaşam mücadelesi veriyoruz. Yaşlılarımız odunları toplayarak sobalara katmak zorunda kalıyorlar. Çadırların yanında az sayıda kurulan musluklardan bulaşıklarımızı yıkıyoruz. Hijyen konusunda sıkıntı büyük. Böylesine bir yerde sağlık sorunlarının ileride sıkıntı oluşturacağını düşünüyorum" diye konuştu.

Ayakta kalma savaşı veriyoruz

YILDIZ Serttaş isimli depremzede ise zor şartlarda mücadele verdiklerini söyleyerek, "Bir kadın olarak çadırlarda yaşamak oldukça zor. Depremden ilk günlerinde bir okula sığındık. Ailemde bir engellim ve hasta eşim var. Daha sonrasında çadıra yerleştik. Burada Bornova Belediyesi'nin çok yardımını gördük. Şükretmeye çalışıyoruz. Ayakta kalma savaşı veriyoruz. Fırsat buldukça toplu olarak Bornova Belediyesi'nin dağıttığı yemeklerin yapımına yardım ediyoruz. Depremzede kadınlar olarak bizler de yapılan bu yardıma bir nebze olsa katkıda bulunmak adına yemeklerin hazırlanmasına destek veriyoruz. Depremden üzerinden 3 ay geçti. Ancak şu ana kadar gözle görülür bir çalışma yok. Bu durum biz depremzede kadınlar kaygı veriyor. İlerleyen süreçte depremzedelerin sorunları, içinden çıkılmaz bir hal alacak. Birçok insan şu anda çalışmıyor. Onun için bir an önce evlerimize kavuşmalı ve işlerimize dönmeliyiz" diye konuştu.

Son 500 yılın en büyük depremi öngörülemedi

15 günde 7 fayın kırıldığı depremin dünyada pek gözlenen bir durum olmadığını belirten D.Ü. Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Profesör Doktor Hasan Sözbilir, Türkiye’de 485 faydan sadece 200’ünün bilindiğine dikkat çekiyor

Türk halkının aklına mıh gibi kazınan tarih. 6 Şubat 2023, saat 04.17. Merkez üssü Pazarcık olan depremin büyüklüğü 7,7 olarak açıklandı. Aynı gün içinde saat 13.24’te ise 7,6 büyüklüğünde bir deprem daha meydana geldi. Depremler Gaziantep, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Malatya ve çevre illerde yoğun hissedildi. AFAD’ın mart ayında açıkladığı verilerine göre deprem nedeniyle 50 bin 96 kişi hayatını kaybetti. 107 bin 204 vatandaş ise yaralandı. Depremin ardından Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü, Elazığ Fırat Üniversitesi,

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi, AFAD ve TÜBİTAK ekipleriyle bölgede çalışmalar yapmaya devam ediyor.

15 GÜNDE 7 FAY KIRILDI

Sahadan veri toplamayı sürdüren kurumlardan biri olan D.E.Ü. Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi’nin müdürü Prof. Hasan Sözbilir, fay hatlarını tüm detaylarıyla incelediklerini dile getiriyor. Yaşanan üç büyük depremde 7 fay parçasının kırıldığını tespit ettiklerini vurgulayan Sözbilir, tespitlerini şöyle aktarıyor: "7,7 büyüklüğündeki ilk depremde, Narlı Fayı

adı verilen bir fay ile kırılmalar gerçekleşti ve Amanos-Pazarlık ile Erkenek gibi segmentler kırıldı. Dokuz saat sonra ise daha kuzeyde Çardak ve Doğanşehir fayları kırılarak 7,6 büyüklüğündeki depremi üretti. En son 20 Şubat'ta 6,4 büyüklüğündeki deprem ile Antakya Fayı çalışmış oldu. Kahramanmaraş merkezli depremlerde 15 günde 7 fayın kırılması dünyada pek gözlenen bir durum değil. Belki bir ilk olarak değerlendirilebilir. Türkiye'deki 485 fayın önemli bir bölümü Kuzey Anadolu Fayı ve Doğu Anadolu Fayı ile Batı Anadolu'da yer alıyor"

DEPREM İZLERİ ARAŞTIRILMIYOR

Şu ana kadar söz konusu 485 faydan sadece 200'ünün kesilip incelenebildiğini hatırlatan Profesör Sözbilir, şöyle konuşuyor:

"Bizim jeolojideki tabirimizle sahada at kuyruğuna benzer bir saçaklanma gözlenir. Bu gerilim bu faylara dağıtılıyor. Biz gelecekte bu fayların ne zaman kırılacağıyla ilgili bilgi toplamak için geçmişini araştırıyoruz. Fayın üzerinde hendek açıyoruz. Böylelikle geçmişte kaç deprem olmuş, hangi aralıklarda olmuş, en son deprem ne zaman olmuş bunlara bakabiliyoruz."

Deprem bölgesinde şimdiye kadar iki fay üzerinde "paleosismoloji" (depremler oluştuğundan çok sonra eski deprem izlerinin araştırılması) çalışması yapıldığını söyleyen Sözbilir, "Pazarlık ve Amanos üzerinde elde edilen veriler, yaklaşık 500

yıldır bu fayların kırılmadığı yönündeydi. Kırılma aralığının da 500 yıl olduğu ve kırılma zamanının geldiği yönünde bilim insanları zaten sürekli açıklamalar yapıyordu" diyor.

BİLİM İNSANLARI ÖNGÖREMEDİ

Prof. Dr. Hasan Sözbilir, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle toplam yüzey kırığının 500 kilometreyi aştığını, bunun 1999 Düzce ve Kocaeli depremlerinin toplamından daha fazla olduğunu söyleyerek, şöyle devam ediyor:

"7 tane fay kırıldı. Şimdi o geri kalan faylarla ilgili neden bilgimiz yoktu? Çünkü, daha hendek çalışması yapılmamıştı. 285 fayın daha kesilmesi gerekiyor. Biz Türkiye olarak sismik tehlikenin neresindeyiz? Riskimiz ne kadar? Sorularının yanıtları bu faylara bakıldıktan sonra ortaya çıkacak. Geri kalan 5 fay incelenmiş olsaydı, belki de Çardak ve Doğanşehir, Narlı, Antakya fayında bu hendek tabanlı paleosismoloji çalışmasını yapabilseydik bunların da 500 yıldır kırılmadığı ortaya çıkacaktı. Bu yüzden çok segmentli kırılmayı hiçbir bilim insanı öngöremedi."

285 FAY AKTİVE OLABILIR

Şu anda aktivitesi ortaya çıkması beklenen 285 fayın olduğunu anlatan Sözbilir, bunlar üzerinde en kısa zamanda araştırma yapılması gerektiğini vurguladı. Sözbilir, Kahramanmaraş merkezli depremlerinin ardından bazı noktaların 7 metreye kadar kalıcı olarak yer değiştirdiğini kaydetti.

Doğal Afet Eksenli Şehirleşme Modeli

Prof Dr. Sözbilir, Türkiye'de bir an önce yetkin mühendislik sistemine geçilmesi gerektiğine dikkat çekip, doğal afet eksenli şehirleşme modeli önerisinde bulunuyor. Sözbilir, yakın

gelecekte deprem üretecek diri faylar üzerinde yapılaşma kısıtlaması getiren Fay Yasası'na ait standartların bir an önce hayata geçirilmesi gerektiği uyarısında bulunuyor.

Yeraltı sularına dikkat!

DEPREM bölgesinde deprem sırasındaki sarsıntıyla yeni kırık ve çatlaklar oluşurken bu durum, yer altı suyu yollarının yön değiştirmesine neden oluyor. Bunu önlemek için sistematik örnekleme yapılarak kirlenme tipi, derecesi ve yerlerinin tespit edilmesi gerektiğine dikkati çeken deprem profesörü Sözbilir, şu uyarılarda bulunuyor:

"Yer altı suyu beslenme modellerinin havza bazında yeniden kurulması, artma sistemlerinin geliştirilmesi

gerekir. Sıvılaşma tehlikesinin geliştiği alanlarda jeoteknik, jeofizik ve sondaj çalışmalarını sıvılaşma mekanizmasının anlaşılması ve modellenmesi şart. Sıvılaşma tehlikesinin giderilmesini sağlayacak önlemlerle zeminlerin iyileştirilmesi, iyileştirilemeyecek zeminler üzerine ise yapı yapılmaması gerekli. Ayrıca yetkin mühendislik sistemindeki eksiklik lisansüstü düzeyde eğitim verecek olan afet yönetimi ve deprem araştırma enstitüleriyle giderilebilir"

Neler Yapılmalı?

Prof.Dr.Sözbilir, deprem öncesinde alınması gereken önlemleri şöyle sıralıyor:

* Fay Yasası'na ait standartlar bir an önce uygulanmalı. Deprem bölgelerinde diri fay kontrolü ile nehir boyunca kurulu yerleşimlerin, doğal afet eksenli şehirleşme modeline göre yeniden yapılması gerekir.

* Yeni yapıların perde duvarlı binaların yer aldığı yatay mimari düzeninde olması önemli.

*Yetkin mühendislik sistemine geçilmeli.

*Türkiye'de depremle ilgili yeni bir kurumsal yapılanmaya gidilmeli. Dünyada gelişmiş ülkelerde

olduğu gibi doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı özerk bir çatı kurum niteliğindeki Türkiye Yerbilimleri Araştırmaları Kurumu'nun kurulması gerekir.

*Toplum yaşam boyu doğal afetler konusunda eğitilmeli.

*Olası bir deprem anında ilk müdahalenin yerel halk tarafından yapılması için mahalle bazında yerel arama kurtarma gruplarının oluşturulması ve uygun yerlerde olaya müdahale edebilecek malzeme ve aletlerle donatılmış konteynerlerin konuşlandırılması şart.

İnşaat Süreci Soru İşaretleri ile Başladı

Deprem bölgesinde inşaat seferberliği ilan edildi, 38 günde 43 bin evin inşaatına başlanacağı açıklandı. Ekim-Kasım aylarında bazı illerdeki evlerin depremzedelere teslim edileceği sözleri verildi ancak meslek odaları sözlerin yerine getirilmesinden ve sürecin dışında bırakılmaktan kaygılı

YAŞANAN büyük şokun ardından yapılandırma sürecinin hızla gerçekleşmesi için yeni konutların inşaatlarına, Mart ayında başlandı. TOKİ, Emlak Konut ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü eliyle depremlerden etkilenen 11 ilde 506 bin 739 konut ve 143 bin 271 köy evi ile toplamda 650 bin 10 kalıcı deprem konutu yapılacağı açıklandı.

İlk etapta bir yıl içerisinde 319 bin deprem konutunun teslim edilmesi planlanıyor. Toplamda 124 bin 352 konutun ve 160 bin 588 köy evi ile 5 bin 173 ahırın ihale süreci tamamlandı. Deprem en fazla etkilediği kentlerden olan Malatya'da,

3 ay önce temeli atılan konutlar hızla yükseliyor. Gelinciktepe bölgesinde inşaatı süren 599 konutun, 193 gün sonra teslim edilmesi öngörülüyor. Gaziantep'in İslahiye ilçesinde mart ayında temeli atılan konut projesinde, örnek daireler tamamlandı. Adıyaman Örenli mahallesi yakınlarında bulunan 3 bin 34 kalıcı konut inşa ediliyor. Proje kapsamında kaba inşaatı bitirilen blokta örnek daire tamamlandı.

İskenderun'da depremzedeler için kalıcı konutların yapımının yüzde 15'i tamamlandı. Evlerin yıl sonunda depremzedelere teslim edilmesi hedefleniyor. Bu arada deprem konutları hak sahipliği

başvuruları da başladı. Bir yıl içerisinde ilk etabı tamamlanan evler, E-devlet üzerinden yapılan başvurulara göre dağıtılacak.

TOKİ'NİN KRİTERLERİ UYGULANIYOR

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanı Ömer Bulut, Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen bölgelerde yapılacak binlerce konutun etüt çalışmaları tamamlanmadan projelendirmesine başlanmayacağını bildirdi. Ancak aynı açıklamasında Bulut, "Bizim her il için, her ilçe için daha önceden hazır olan yerlerimiz söz konusuydu. Dolayısıyla sahada

hemen inşaatlarımıza başladık. Tabii insanlar bu kadar süre içerisinde nasıl başladığını değerlendiriyor. Daha güvenli alanlara yönelerek işlemlere başladık” ifadelerini kullandı.

Ömer Bulut’un, TOKİ olarak önemsedikleri kriterleri deprem bölgesinde yapacakları yeni konutlarda da uygulayacaklarını vurgulamasına rağmen inşaatlara bu kadar hızla başlanması konunun uzmanı mesleki sivil toplum kuruluşlarını endişelendiriyor.

TMMOB: İNŞAATLAR ACELEYLE YAPILIYOR

TMMOB Şehir Plancıları Odası Başkanı Gencay Serter, mesleki ve teknik bilgileriyle hazırladıkları rapor ve dosyalar ile sürece katkıda bulunmaya çalıştıklarını ancak bilimden uzak, aceleyle hareket edildiğini söyledi. Serter “Şehir Planlama mesleğini dışlayarak kent inşa etmeye çalışma düşüncesi başarısız olmaya mahkumdur” diyerek, 24 Şubat’ta Resmi Gazete’de yayımlanan 126 sayılı kararnameye göre, planlamanın yapılaşma sürecinin dışında tutulmasının kabul edilemez olduğunu söyledi. Serter, bölge halkının katılım ve itiraz haklarını ortadan kaldıran kararnamenin, imar planı yapım sürecinde yerine getirilmesi gereken birçok analizin, çalışmalara uyma zorunluluğunun da ortadan kaldırıldığını anlattı. Serter, yine kararnamede geçen ‘Mera Kanunu ile Orman Kanunu’nun ek 16. Maddesinde belirtilen alanlar da geçici veya kesin iskân alanları olarak kullanılabilirdiği’ maddesinin de bölgenin tarım alanlarının da imara açılmasına olanak sağladığını vurguluyor.

Gencay Serter

MALATYA Mimarlar Odası Başkanı Yunus Emre Fidanel, yeniden yapılandırma sürecinde bölgeyi bilen uzmanlar olarak konunun dışında tutulduklarını söyledi. Fidanel, Malatya’nın dokusunu bilmeden verilen kararların endişe verici olduğunu

belirterek, 6 Mayıs’ta Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı Koordinasyonunda Bakan Kurum’un katılımıyla yapılan toplantıya davet edilmediklerini söyledi. Fidanel, “Kent merkezinde yapılacak olan yeni projenin sunumu yapılıyor ama ne bir esnaf

yetkilisi ne bir bilim adamı ne bir STK ne de konunun teknik muhatabı olan meslek odaları davet edilmiyor. Bundan sonraki süreçte uzman kişilerin görüş ve önerilerinin alınması acil ve mecburidir. Hatalı bir proje geleceğimizi tehlikeye atar” diye konuştu.

Tek kaygımız ekonomi değil

TÜRKİNŞA - Türkiye Kamu Müteahhitleri İşveren Sendikası Genel Başkanı Servet Arslan, deprem bölgesinde 1 milyona yakın konut üretileceğini söyleyerek, bunu karşılayacak müteahhit kapasitesi olmadığını ifade etti. “Burada olağanüstü bir durum var. İhaleleri alan bazı firmalar 21 yılda iktidara toplam 800 bin konut üretmiş. Şimdi kısa sürede 1 milyona yakın konut üretilecek” diyen Arslan, bölgede değişken bir zemin yapısı olduğunu da hatırlattı.

Artçı depremler sürerken beton ve demir kaynaması tamamlanmazsa demir ve beton arasında boşluklar olacağını anlatan Arslan, müteahhitlerin her şeye rağmen inşaatların bir an önce bitmesi için üzerine düşeni yaptığını da kaydetti.

Arslan, deprem bölgesinde ihale kazanan müteahhitlerin sözleşmelerinde döviz kuru değişikliği ile ilgili bir madde bulunmadığını hatırlatarak, inşaatlarda demir ve akaryakıtın yurtdışı endekslendiğini vurguladı. Bölgede 60’a yakın müteahhidin çalıştığını anlatan Servet Arslan, fiyat artışları ve malzeme tedariki yönetilemezse inşaat sektöründe sıkıntı yaşanabileceğini söyledi.

Servet Arslan

DEPREM KONUTLARININ İLLERİ VE SAYISI

Adana’da 2 bin 500
Adıyaman’da 25 bin 882
Diyarbakır’da 6 bin
Gaziantep’te 18 bin 544
Hatay’da 40 bin 426
Malatya’da 44 bin 770
Osmaniye’de 9 bin 550
Şanlıurfa’da 3 bin
Elazığ’da 3 bin 750 konut

Yunus Emre Fidanel: Sürecin dışında bırakılıyor

HABER: Burcu Özkaya GÜNAYDIN

Hatay...
Şehirden
çıkma
zorunda
kalanlar adını
duvarlara
yazdı, gidenler
hiçbir zaman
huzurlu olmadı,
kalanlara,
zorluklarla baş
başa. Gitmek,
kalmak ve
arafta olmak
Hatay halkının
depremden
sonra içinde
bulunduğu en
net ruh hali. Biz
de bu duyguyu
kendilerinden
dinledik...

Hatay'ı terk edenler de edemeyenler de hep aynı duyguda: “ARAFTAYIZ”

6 ŞUBAT depremlerinde en çok yıkımın olduğu kent Hatay'da halkın çoğunluğu mecburi şartlardan dolayı kentten çıkmak zorunda kaldı. Hatay, gerek demografik yapısı coğrafya, tarihiyle o kadar derin ve özel bir şehir ki... Tarihte yedi defa yıkılmasına rağmen her zaman tercih edilen bir coğrafya ve birçok dil, din, ırk, millete vatan oldu. Mutfağının da kültürünün de zenginliği bundandır.

Depremin 4'ncü günü... Benzin bulan aracına doluşup şehirden çıkmaya çalışıyor, gözlerinde yaşlar, dillerinde “döneceğiz Hatay” sözleriyle... Zaten çok da uzağa gidemediler. Şehirden ortalama

500 bini aşkın insan çıktı, en uzağa gidebildikleri yerler Mersin, Ankara, Antalya.

DAHA KAÇ DEFA HAYATA BAŞLAYACAĞIZ

Selman abiyle depremden sonra ilk kez karşılaştığımızdaki yüzünde gördüğüm ifadeyi hayatım boyunca unutmayacağım sanırım. Tam bu yüzden onun hikayesiyle başladım. Selman Altınöz Hatay'ın Defne ilçesi Dursunlu mahallesinden. Uzun yıllar cezaevinde kalan Altınöz, bir şekilde dışarıda yeniden hayat kurdu, tutundu. Biraz borç bolca

Selman Altınöz

emekle bir ev aldı, emekli oldu. Eşiyle beraber yaşlılığımızı biraz rahat geçiririz düşüncesindeyken, 6 Şubat'ta yaşanan depremde evlerini, eşyalarını, şu zamana kadar yaptıkları her şeylerini kaybettiler.

“Daha kaç defa yeniden hayata

başlayacağız” diyen Altınöz: “Hatay’dan mecburen çıktığımda bile tam gidemedim ki... Depremden birkaç gün sonra Mersin Tarsus’a gittim. Buzdolabında tutmam gereken ilaçlarım vardı, hastalığımdan dolayı sık sık tuvalete de çıkmam gerekiyor. Bu yüzden Antakya’dan ayrıldım. Ayrılma dediysem öyle tam bir ayrılma değil. Birkaç gün sonra geri döndüm. Haftanın 3 günü Antakya 4 günü Tarsus’ta kalıyordum. Tam bir arafta kalma hali...”

Selman Altınöz, eşiyle beraber Hatay’a geri dönüş yaparak, çadırda yaşamını sürdürüyor. Sağlık probleminden kaynaklı şehirdeki asbest, toz, gürültü rahatsız etse de Hatay’ı bırakmaya hiç niyeti yok. Altınöz ve eşi önümüzdeki süreçte barınma, gıda, su gibi sorunların daha yakıcı hale geleceğini bilmelerine rağmen “Biz çok kimlikli, kültürlü yaşamaya alışkınız. Antakya dışında hiçbir yer bizi mutlu etmez, etmedi de. Bu yüzden geri döndük. Öleceksek de kendi topraklarımızda ölmek istiyoruz” dedi.

BU TOPRAKLARDA YAŞADIK, BU TOPRAKLARDA ÖLECEĞİZ

Sercan Ateş, Hatay’ın Antakya ilçesi Gülderen mahallesinden.

Depremden sonra hiç il dışına çıkmayan Ateş, Antakya’da doğup büyüdüğünü ve burada yaşayıp, burada ölmek istediğini söyledi. Antakya’ya bağlı Gülderen, mahalle statüsünde olmasına rağmen herkes köy diye bilir. Şehir merkezine yakın, havası temiz, manzarası güzel bir köy olan Gülderen’den Asi nehrinin bir kolu da geçer. İnsan bu köye gelince insanların “burada yaşayıp, burada ölmek istiyorum” sözleri daha anlam buluyor.

Sercan Ateş ve ailesinin evleri ağır hasarlı olduğu için evlerinin yakınlarına kurdukları çadırlarda yaşamlarını sürdürüyorlar. Sercan ve ailesi depremin yaralarını sarmaya çalışırken bir gün ellerine Cumhurbaşkanlığı’ndan gelen acele kamulaştırma haberiyle ikinci depremi yaşarlar. Evleri ve çadır kurdukları alan hastane yapılacağı için buldukları bölgeyi acil boşaltmaları isteniyor.

BURALARI ELLERİMİZLE YAPTIK, BIRAKIP GİDEMİYİZ

Bu kadar zorluklara rağmen Antakya’yı bırakmayan Ateş, “Bu gördüğünüz güzel yeşil alanlar yoktu, taşlıktı. Buraları ellerimizle yaptık. Evimiz, zeytinimiz, hayvanlarımız, mis gibi havamız var. Felaketi yaşadık yine de hiç terk etmedim toprağımı. Bir an gitmeyi bile düşünmedim. Antakya’da kendi topraklarımda yaşamak istiyorum, çocuklarım burada büyüsün istiyorum. Bu yüzden ne olursa olsun evimden, toprağımdan çıkmayacağım” diyor.

Sercan Ateş

Sevcan Rencüzoğulları

Hataylılar Mersin’de buluştu

SEVCAN Rencüzoğulları Hatay Samandağlı. Depremden önce bir yemek evi olan Rencüzoğulları, kadın çalışanlarıyla Hatay’a özgü yöresel yemek yapıyordu. Sevcan’ın evi de işyeri de yıkıldı. Onu ayakta tutan şey ise işlerini yoluna sokup, Hatay’a geri dönme umudu. Sevcan da depremden sonra mecburi olarak

Mersin’e gidenlerden. Hala Mersin’de olan Rencüzoğulları, Mersin’de ev de tuttu.

Rencüzoğulları, her ne kadar Mersin’de olsa da kalbi, ruhu Hatay’da atıyor. Mersin’deki Hataylılar bir arada olmak, kültürlerini yaşatmak, maddi-manevi dayanışmak için grup kurdu. 1 Mayıs’a Hatay’a geldiğinde konuştuğumuz Rencüzoğulları, “Hatay, doğup, büyüdüğüm sevdiğim, ağladığım topraklar, nasıl bırakırım ki?

Mersin’de bile bir araya gelip, Hatay özlemimizi diri tutuyoruz. Bakın bugün

1 Mayıs’a Samandağ’a geldim çünkü

burada daha huzurluyum, daha rahatım. Hatay bizim evimiz. İnsan evindeki rahatını, huzurunu nasıl bırakır?” diyerek Hatay özlemini dile getirdi.

“Mutsuz olacaksak da kendi topraklarımızda olalım”

Rencüzoğulları da tıpkı Selman Altınöz gibi arafta kalanlardan. Enkaz kaldırımı hala bitmemişken, her yer toz içindeyken, su-elektrik gibi temel ihtiyaçlarda hala sorun olmasına rağmen Sevcan Rencüzoğulları da Hatay’a dönmeye kararlı. Ve sözlerini şöyle sonlandırıyor: “Mutsuz olacaksak da kötü şartlarda yaşayacaksak da kendi topraklarımızda olalım. Dışarıda kalmak, arafta kalmak daha zor.”

HABER: Kardelen BUĞDAY

KÖKSÜZ KALAN İNSANLARIN

ZOR(UN)LU

GÖÇÜ

Deprem bölgesindeki yeniden yapılanma sürecinin uzaması, evsiz kalan yüzlerce insanı yeni şehirlerde sıfırdan yaşam kurmaya mecbur bırakıyor. Yaralarını göç yolunda sarmaya çalışan Kahramanmaraşlı Seyhan Alkan ve Antakyalı Muhabet Güngör'ün son durakları İzmir oldu

6 ŞUBAT deprem felaketi taşı, toprağı yerinden oynatırken, insanları da yaşamlarından kopardı. Resmi açıklamalara göre 50 bin 500 insanın hayatını kaybettiği felaketin ardından milyonlarca insan evini, memleketini geride bırakıp yollara düştü.

Türkiye'nin dört bir yanına dağılan deprem mağdurları, önce farklı şehirlerde özel olarak açılan otel ve tesislere ya da yakınlarının evlerine gitti. Kısa bir süre için başka şehirlere göç eden depremzedeler, yeniden yapılanma sürecinin uzaması nedeniyle göç ettikleri yerlerde yeni bir yaşam kurmaya başladı.

İçişleri Bakanlığı'nın açıklamasına göre depremden etkilenen yaklaşık 2 milyon 796 bin 589 kişi ise çadır ve konteyner kentlerde barınırken, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın Türkiye Deprem Kurtarma ve Yeniden Yapılandırma Değerlendirmesi raporu ve nisan ayında elde edilen verilere göre 3 milyon 300 kişi afet bölgesinden ayrıldı.

Depremzedelerin göç ettiği şehirler arasında İzmir'de yer alıyor. İzmir AFAD İl Koordinasyonundan alınan bilgiye göre, kaymakamlıklara bildirimde bulunan 62 bin 966 kişi İzmir'de yaşıyor. Zorunlu İzmir'e göç edenlerden Kahramanmaraşlı Seyhan

Alkan ve Antakyalı Muhabet Güngör ile depremi ve yeni yaşamlarını konuştuk.

BİTMESİNİ BEKLEDİK, BİTMEDİ

Seyhan Alkan, 30 yaşında. Özel bir okulda öğretmenlik yapıyor. Depremden önce Kahramanmaraş'ta yaşıyordu. Depreme 6 aylık hamileyken yakalanan Alkan, bebeğini kucağına almak için gün

sayıyor. Konak ilçesi'nde bulunan Kültür Mahallesi'nde bir araya geldiğimiz Seyhan Alkan, deprem anını şöyle anlatıyor:

"Deprem olduğu gün şiddetli ve kötü bir sallantıyla uyandık. Gökyüzünden öyle bir ışık odanın içine yansıyor ki, yatak odası perdeler kapalı olmasına rağmen gündüz gibiydi. Biz dışarı çıkıyoruz ama hala sarsıntı devam ediyor. Bir eleğin içindeymişiz gibi sağdan sola, öne arkaya sallanırken, alttan da vuran çok şiddetli bir

şeydi. Sesi zaten hiç söylemiyorum o kadar gürültülü bir sestir ki... Ayağım kaydı ben çıkarken, merdivenlerden yuvarlandım. Deprem zamanında 6 aylık hamileydim. Eşim kaldırdı yerden. Dışarıda hava koşulları çok kötüydü. Karla karışık bir havaydı.”

10 DAKİKALIK YOL 8 SAAT SÜRDÜ

Binadan çıktuktan sonra evine 10 dakikalık mesafede oturan ablasına ulaşmaya çalıştıklarını anlatan Alkan, yıkıntılar nedeniyle ablasının evine 8 saatte ulaşabildiklerini söyledi. Benzin istasyonlarında sadece 200 TL'lik benzin almalarına izin verildiği için yakınlarının olduğu köye gittiklerini belirten Alkan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“O geceyi köyde geçirdik. Elektrik falan hiçbir şey yok ve yiyecek içecek hiçbir şey bulamıyorsunuz. Hepimiz bir çadırın içinde bekliyoruz. Soba yaktık ama 5-6 aile çadırın içinde uyuyamadık. Arada sallanıyoruz. Telefonlar çalışmıyor. Telefonlar kilittendiği için ulaşamadığımız kişilere sonradan ulaşmaya çalıştık. Güzel haberlerini alalım, gerisi önemli değil dedik. Ama duyduklarımızdan sonra artık güzel haberi de geçtik. O kadar çok ölüm var ki, insanlar yakınlarının sağ çıkmasını da geçip, cesedini bari tek parça bulalım diye uğraşıyorlar. Düşünsenize biri öldüğünde insanın canı nasıl yanar, nasıl ağlar. Ağlama diye hiçbir şey yok. Enkazların başında insanlar sadece bekliyor. Biri ölüsünü alıyor ve diğeri ölüsünü bekliyor.”

Alkan, daha sonra binadan çıkmaya çalışırken merdivenlerden yuvarlandığı için önce Karaman'da tedavi görmüş ve

İZMİR SEFERBER OLDU

DEPREMDEN sonra İzmir yerel yönetimleri ve sivil toplum kuruluşları deprem bölgesinden göç eden aileleri misafir etmek için organize oldu. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İhtiyaç Haritası, “Bir Kira Bir Yuva” kampanyası başlattı. Kampanya kapsamında 9 bin 597 kişiye kira desteği sağlandı. Toplam 4 bin 411 ev kampanya kapsamında deprem bölgesinden gelen ailelere tahsis edildi. Göç yoluna çıkan deprem bölgesinden gelen misafirler, şubat ayından itibaren İzmir ve çevresinde bulunan sosyal tesisler ve otellerden de faydalandı.

Depremzedeler, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzelman A.Ş.'ye ait Örnekköy ve Buca Sosyal Tesisleri'nde konaklamaya başladı. İzmir Büyükşehir Belediyesi girişimiyle 10 Şubat 2023 tarihinde de Hilton Oteli kapılarını açtı. Her üç tesiste bugüne kadar toplamda 804 depremzede konaklarken, şu an tesislerden yararlanan kişi sayısı 333.

tedavisinin tamamlanmasının ardından İzmir'e gelmiş. İki aydır İzmir'de bulunuyor. Bebeğini kucağına almak için gün sayan Alkan, İzmir'deki vatandaşların ve muhtarların kendisine ilk günden itibaren çok yardımcı olduğunu vurguladı. İlk kez İzmir'e gelen Alkan, şehri başta çok büyük ve kalabalık bulduğunu ve bu durumdan da biraz ürktüğünü belirterek, sözlerine şöyle devam etti:

“Biz önce Karaman'daydık. Karaman aşırı sakin bir yerdirdi. Burası neredeyse oranın 10 katı. Çok kalabalık geldi ilk geldiğimde. 2 aydır İzmir'deyiz. İzmir'i sevdim, alıştık. Karaman'ı da sevmiştim ama kimsenin şehri kendi memleketini tutmuyor. Allah razı olsun, muhtarlarımız yardımcı oldular bize, asla incitmediler. Farklı bir işim olsun, bir ihtiyacım olsun burada nerede ne satıldığını bilmediğim için muhtar bana yardımcı oldu. Aldı getirdi. Yeri geldi, bana hediye etti. Bu çok güzel mesela, insanların gururunu incitmeden seni mutlu etmesi iyi bir şey. Burada çok güzel insanlar tanıdım.”

HAYATI PLANSIZ YAŞAYACAĞIZ

Alkan, artık yaşama, geleceğe dair plan yapmadığını söyleyerek, 6 Şubat'tan sonra hayata bakışının tamamen değiştiğini belirtiyor:

“6 Şubat'a kadar biz de diğer insanlar gibi çalışıyorduk. İşimiz vardı, paramız vardı, çok şükür her şeyimiz yerindeydi. Ama ne oldu? Bir gecede her şey yok

olabiliyormuş. Ben bunu anladım, hiçbir şekilde plan yapmaman gerekiyormuş. Artık hayatı plansız yaşayacağız, bunu öğrendik.”

KORKULARIMI İÇİMDE YAŞADIM

Depremden önce Antakya'da yaşayan Muhabet Güngör ise depremden sonra Mersin ve Muğla'nın ardından İzmir'e geldi. Güngör, İzmir'de bir lojmanda 2 kızıyla birlikte misafir ediliyor. Güngör'ün önceliği ise obsesif kompulsif bozukluk (OKB) rahatsızlığı olan kızının tedavisi. Kızının hastalığının depremlerle birlikte arttığını belirten Güngör, deprem anında da sadece çocuklarını düşünmüş:

“Benim evimde eşya kalmadı. Evimiz ağır hasarlı. O anda tek düşüncemiz çocuklar oldu. Benim kapı önümde her zaman su şişeleri vardır. Onu kaptım. Mont aldım ve terlik giyebildim. Çünkü o anda tek aklıma gelen çocuklar acıkacak, çocuklar su isteyecek. Tek derdimiz buydu. Ben kendimden geçmişim. Zaten o an sağlıklı bir şey düşünemiyorsun. Kıyamet filmi gibiydi her yer. Biz dışarı çıktık, bir bina gözümüzün önünde yıkıldı. Ama benim kızım görmesin diye sesimizi çıkaramıyoruz. Bütün korkularımı kızım fark etmesin diye içimde yaşadım. Kızım gözlüğünü evde unuttu. 5 derece gözlük kullanıyor, ilk defa gözlüğünü evde unuttu diye seviniyorum, çünkü etrafı görmedi. Çünkü yaşananlar başka, televizyonda görünenler bambaşka. Depremi yaşamak bambaşkaymış... Ama dediğim gibi benim tek derdim o anda kızımı sakinleştirmek oldu.”

Güngör, yola çıkmadan önce gerekli eşya ve kimlikleri almak için eşiyile kimin eve gireceği konusunda anlaştıklarını söyleyerek, gözünü karartıp tekrar eve nasıl girdiğini şöyle anlattı:

“Yola çıkmadan önce, kimlikleri ve kızımın gözlüklerini almak için eve çıktım. Kızları, babasının yanına bıraktım. Eşime, ‘Sen şoförsün araba kullanabilirsin, benim başıma bir şey gelse de çocukları kurtaracak biri var. Ben dışarıda kalsam bir işe yaramam, şoför değilim’ dedim. O zaman çok kızdım kendime, bir ehliyetim olsaydı en azından iki taraflı kurtarma imkânımız olurdu diye düşündüm. Şu an bir an önce ehliyet almak var aklımda. Tabii şu anda imkanlar yeterli değil ama ilk hedefim araba kullanmayı öğrenmek.”

KİMSE EVİNİ BIRAKMAK İSTEMEZ

Güngör ve ailesinin depremden sonra ilk gittikleri yer Mersin'de yaşayan teyzesinin evi olmuş. Öğle saatinde bölgede ikinci deprem meydana geldiğinde

onlar Mersin'deymiş. Güngör, Mersin'de hissettikleri deprem için, “Mersin'dekiler çok korktu ama Hatay'daki onun 10 katı gibiydi... Kimseye anlatamadım” dedi.

Mersin'den Fethiye'ye geçtiklerini söyleyen Güngör, Fethiye'de kızının tedavisini yaptırdıklarını belirtti. İletişimdeki aksaklıklar nedeniyle deprem bölgesinden haber alamadıklarını ifade eden Güngör, depremin ne kadar büyük bir yıkıma neden olduğunu Fethiye'de acil servisteki hastalardan öğrendiklerini söyledi. Kızının tedavisi için daha sonra İzmir'e geldiklerini anlatan Güngör, “İzmirli bu süreçte bize çok hassas ve duyarlı yaklaştı. Hatay'ın yüzde 80'i silindi. Bir çöl gibi şu an orası. Kimse kendi evini bırakıp da başka bir yere gitmek istemez. Çocuklarımızın sağlığı ve eğitimi için buradayız, ama eşim memur. Yarınımız belirsiz. Ama İzmir'de mutluyuz. İzmirliye teşekkür ederim” diye konuştu.

Deprem travması anlık ve geçici bir durum değil

Depremzedeler yaşadıklarını kabullenerek hayata kaldıkları yerden devam etmeye çalışıyor. En büyük destekçileri ise gönüllüler

DEMET Yiğitbaş Hatay'ın Defne ilçesinde Turunçlu mahallesinde yaşadığını ve çevrede çok büyük yıkımlar ve kayıplar yaşadıklarını söylüyor. Binası yıkılmayan Yiğitbaş, o anları şöyle anlatıyor: "İnanılmaz şiddette sarsıntı ve çalkalanma oldu. Zihnim boşalmış gibiydi. Yaşanılanlar normal değildi o an farkındaydım ama farkındalıktan ötesi dipsiz kuyuydu. Sarsıntılar o kadar şiddetlendi ki gökten bombalar yağarcasına patlama sesleri vardı. Deprem nispeten yavaşlayınca evden çıkmak için kapıya yöneldim. Vestiyer kapıya devrilmiş ve kapı sıkışmıştı. Açılması nerdeyse imkânsızdı. Bunu görünce "tamam ben buradayım" dedim ve o an hayatımda yaşadığım en büyük gerçek oydu. İşte o an duygu, düşünce, tarif yok. Teslimiyet dedikleri bu olsa gerek. Var olanla

kavga etmek yok, gerçeğe karşı gelmek yok. Sadece içerde bekle ve izle. Öyle bir olana kabullenme durumu oluyor ki bu, deprem sonrasında da hayatınıza yansıyor.

İlk 3 gün etrafta ölüm sessizliği vardı. Ama ölüm eşliğinin çıgıllıkları da vardı. Çaresizliğin tablosu yeryüzündeydi. Ülkede ciddi bir seferberlik vardı. İnsanların elinden geleni yapmaya çalışması, birlik ve beraberlik mücadelesi insana güç vermekle kalmayıp umut veriyor. Normalleşmeye giden süreçte adaptasyona destek olan şeylerden biri Antakya'daki gönüllülerin arasına karışmak oldu. Kendimi toparlamamı onlara borçluym diyebilirim. Karşılık beklemeden yanında duran insanların varlığının düşüncesi ve deneyimi çok iyi bir manevi güç sağlıyor. Buraya her

gelene iyi ki buradasınız diyorum. Bu iki sözcük hiç bu kadar derin bir anlam kazanmamıştı daha önce. Birlikte her zaman daha güçlü olduğumuzu tekrar hatırladık, hatırlattınız. Ancak naçizane istirhamım bu travmanın bir bardak kırılması kadar anlık ve geçici bir durum olmadığını unutmamanız. Düşünmeden sarf edilen her cümlenin travmamıza yeni bir travma eklediğini lütfen unutmayın.”

DURUMUMUZ İYİ DEĞİL AMA ŞÜKREDİYORUZ!

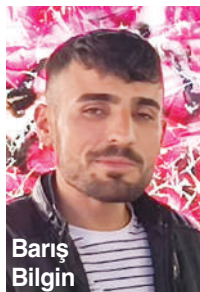
Çadırda yaşayan Nuray İner, havada sinek ve mucuk (sinek larvaları) uçuşurken iki de bir yüzüne gelen sinekleri iki eliyle kovalıyordu. Bir kadın olarak çadırda yaşamın nasıl olduğu soruma Nuray İner, 'kolay olmuyor' dedi ve yağmurla ıslanan yatak ve yorganları işaret ederek “Yağmur yağarken görecektin halimizi perişan olduk. Yağmurda yatak yorgan her şey ıslandı. Elimle yıkadım. Bizim durumumuz iyi değil. Ne yapalım yine de şükrediyoruz” diyerek duygularını anlattı.

Nuray İner

DEPREM İNSANLARIN PSİKOLOJİLERİNİ BOZDU

Deprem bölgesinde herkesin anlatan “acı” ya da “tatlı bir anısı var. Bunlardan birisi de Barış Bilgin adında üniversite öğrencisi. Barış Bilgin, aynı zamanda çadır kentte depremzede öğrencilere gönüllü öğretmenlik yapıyor. Birkaç katlı raflar, raflara itina ile dizilmiş birkaç kitap ortada küçük bir masa ve etrafında çocuklarla resim yapıp sohbet ederken kısa bir ara izin isteyip birkaç dakika süren kısa sohbet anlamlı ve önümüzdeki süreçte ne yapılması gerektiğine yönelik önemli bir tespit idi. Barış Bilgin “Bu insanlar geceleri çadırlarında ağlıyorlar. Ciddi anlamda psikolojileri bozuldu. Desteğe ihtiyaçları var. Yardım gelmiyor zaten buraya. Elden gelen bir şey yok. Buradaki insanlar birbirine yardım ediyor. Çadırda yaşayan herkesin motivasyonu her gün biraz daha düşüyor. Dışarıdan gelenler bunu fark etmiyor” derken depremzedelerin psikolojik desteğe de ihtiyacı olduğunu vurguluyor..

Barış Bilgin

Bizi Bir Şişe Suya Muhtaç Etiler

MARAŞ merkezli deprem sonrası büyük yıkımlar yaşanan Malatya'da, depremin ilk gününden beri kadınlar birçok ihtiyaçlarına erişim sağlayamıyor.

Çadır, yemek, ısınma, pet, hijyen malzemeleri, temiz suya erişemeyen kadınlar, doğa şartları ile de mücadele ediyor.

Cemal Gürsel
Mahallesi'nde yaşayan Selma Songür'ün çadırındayız. AFAD'dan çadır temin edemediği için İzmir Bornova

Belediyesi'nin gönderdiği yazlık çadırı kurmuş. İçerisine ağır hasarlı evinden çıkarabildiği birkaç parça eşyasını yerleştirmiş. Yağmur yağdığında çadırı ısladığı için, içeride pek bir eşyası da kalmamış. 56 yaşında olan Selma Songür emekli. Yağmurdan kaçarken doluya tutuldum sözü gibi İstanbul depreminden korktuğu için Malatya'ya ailesinin yanına taşınmış. 95 yaşındaki annesi ve kız kardeşiyle birlikte yaşarken, deprem ile dünyası karamış. Evi ağır hasarlı olduğu için çadırda yaşamayı sürdüren Songür, "İlk günlerde hava o kadar soğuktu ki ayaklarımız soğuktan uyuşturdu" diyor. Ama asıl sorun ilaç bulamamak ve tuvalet olmuş.

HASARLI EVİMİZİ KULLANDIK

Kendisi FMF-Akdeniz Ateşi ve şeker hastası, annesi ise koah ve astım hastası. Depremin ilk günlerinde düzenli beslenemediği, ilaçlarını alamadığı için defalarca atak geçirdiğini söyleyen Songür, "Gidecek yerimiz olmadığı için burada kaldık. Depremin ilk günleri birkaç defa nöbet geçirdim. Annem yaşlı, rahatsız. Onu götürebilecek tuvalet bulamadık. Hasta bezi

de yoktu, eczaneler kapalı, marketler kapalı. Ağır hasarlı evimize girmek zorunda kaldık. Sonra da saatlerce dışarıda kaldığımızdan

kiyafetlerimiz batmıştı. Yine mecburen eve girdim. Kiyafetlerimizi yıkadım. Ama sular çamurlu akıyordu. Hiçbir şekilde temiz olmadı. Günlerce duş alamadık. 15 gün sonra korkarak eve girdim. Duşta artçı depreme yakalandım. Havluyla dışarı nasıl çıktım bilmiyorum. Çok

kötü şeyler yaşadık insan hatırlamak istemiyor" diyor.

ACILEN ÇÖZÜLMELİ

Depremin üzerinden 3 ay geçmesine rağmen suların çamurlu aktığını söyleyen Songür, bir süre sonra sivil toplum kuruluşlarının yardım için gelmesiyle bir nebze olsa rahatladıklarını anlatıyor: "Mahallemize kadın dayanışma merkezi kuruldu, ihtiyaçlarımızı oradan temin edebiliyoruz şimdi. En azından orada derdimizi anlatabileceğimiz kadınlar var. Ama nereye kadar oradan gidip alabiliriz ki? Onca yardım ve para toplandı televizyonlarda, ama biz bir şişe su bile göremiyoruz. Ben suyum marketten parayla alıyorum. Ama herkes parayla su alabilecek noktada değil. Acilen su sorunu çözülmeli" dedi.

Kadınlar günlerce duş alamadı

EKMEK ve Gül Dergisi'nin deprem sonrası başlattığı 'Kız Kardeşlik Köprüsü ile Hayatı Yeniden Kuruyoruz' kampanyası ile, Malatya Cemal Gürsel Mahallesi'nde Kadın Dayanışma Merkezi kuruldu. Kadın Dayanışma Merkezinde görev alan Diren Aksu ile bir araya geliyoruz. Kadın Dayanışma Merkezinde kadınlara hijyen malzemesi, iç çamaşırı, pet, bebek bezi ve bebek maması dağıttıklarını söyleyen Aksu şunları aktardı: "Depremin ilk günlerinde hızlı bir refleks geliştirerek, burada kadın dayanışma merkezimize kurduk. Fakat burada durum gerçekten çok vahimdi. Kadın dayanışma merkezimize gelen kadınların çoğu günlerce duş almamış, iç çamaşırı bulamamışlardı.

MAHREMİYET YOK

Gezdikleri çadır kentlerde de durumun kötü olduğunu ifade eden Aksu, "Çadır kente depremden 4 gün sonra seyyar tuvalet kuruldu ve 1 ay temizlenmedi. Çadır kentlerde yardım için gezerken doğum yapan bir kadına denk geldik. Kadının 10 günlük bebeği ile kaldığı çadırda, ağır bir koku vardı. Odun, kömür temin edemedikleri için kullanılmış hasta bezi, kadın pedi yakmak zorunda kaldığını söylemişti. 3 ay geçti, hazır su bulamayanlar, çamurlu suyu kaynatıp içmek zorunda kalıyorlar.

Kadınlar zaten fazlasıyla ihtiyaçlarını isteme noktasında çekiniyorlar, mahremiyetleri yok, bir de su problemi burada hayatı iyice zorlaştırıyor" dedi.

Diren Aksu

HABER: Serpil KORKMAZ

Hatay dayanışma ile ayağa kalkmaya çalışıyor

13 medeniyet, 27 kültür beşiği olan Hatay, eski günlerine dönmek istiyor. Acılarını dayanışma ile azaltmaya çalışan halk, Hatay'da yaşayan yerel medya muhabiri olan Serpil Korkmaz'a beklentilerini anlattı

YIL 2023. Günlerden 6 Şubat saat 04.17. Son zamanların en soğuk günleri yaşadı Hatay... Depreme sıcacık yatağında yakalananlar zemheri ayazına uyandı ve yağmur altında sabahladı şanslı olanlar. Kimi hırkasız kimi terliksiz evlerin saçaklarına sığınmış yağmurdan korunmaya çalışıyorlardı... "Sesimi duyan yok mu?", "Yardım eden yok mu?" diye sesler yükseliyordu enkazlardan yükselen sadece yardım çığlıkları değil yıkılan binaların tozları gibi sesler de gökyüzünde birbirine karışarak kayboluyordu.

Hatalara ve yetersizliklere gebe günler yaşandı deprem illerinde... Barınacak yerleri, işleri, arabaları olan varıl insanlar, bir anda yoksulluğa uyandı. Sahip oldukları her şey adeta moloz yığınına dönüşmüştü 6 Şubat sabahı. Varlık içinde yoksullukla baş başa kaldılar. Gidecek ev yok, okul yok, hastane yok, ilaç yok, para yok, para olsa da harcayacak bakkal, market yok! Evleri tamamen yıkılan ve son anda enkaz altından sağ çıkan ve hiçbir sığınacak yeri olmayan insanlar adeta savruldu yurdun dört bir köşesine. Savrulanlar kendi ülkesinde mülteci olmuşlardı... Gitmeyip kalanlar da aldı payına düşeni,

gidenler gibi. Kendine özgü güzellikleri olan bu coğrafyada, Hataylıların hoşgörüsü de geçmişten günümüze gelen izleri taşımakta. Büyük bir acı yaşayan Hatay halkı, deprem sonrasında da yaralarını birlikte sardı.

GİTMEDİK BURDAYIZ

Tüm acılara rağmen misafirperverliklerini asla kaybetmediler. Gazeteciler olarak Hatay sokaklarını ve çadır kentleri ziyaret ederken "Hâl hatır sormaya geldik, nasılsınız? diye sorduğumuzda, insanların gözlerinin içi gülüyor ve "Buyurun bir çay kahve ikram edelim" diyorlardı. Biz ayrılırken, "Bizi Unutmayın" diyerek uğurlamaları içtenliklerini yansıtıyordu.

Depremden sonra yerel sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere herkes moral motivasyon sağlamak için çalışmalarında bulundu. Antakya Sanat Kolektifinin çağrısı ile Türk Tabipler Birliği üyeleri, sanatçı ve edebiyatçılarla, tarihte ışıklandırılan ilk cadde Kurtuluş Caddesi'nde (Haron)'da bir araya geldi. Etkinlikle halkın "Gitmedik buradayız" sesine gönüllüler "Geldik Buradayız" diye cevap verirken dayanışmanın ezgileri yıkık sokaklarda yankılandı. Sadece

özeldir. Hatay'ın dokusunu bilmeyen Hatay'a dokunmasın. Şehrimizin hiçbir kurumu, üniversiteleri, konularında uzman insanlarımız dinlenmiyor bile. 13 medeniyet, 27 kültür yaşamış bir kadim şehirde buraları bilmeden, tanımadan, bu şehirde nefes alıp yaşamadan Hatay'ı kimse yeniden ayağa kaldıramaz.”

Samandağ Belediye Başkanı Dr. Refik Eryılmaz ise, yeniden yapılandırma çalışmalarında devre dışı bırakıldıklarını ifade eden bir diğer yerel yönetici oldu. Eryılmaz, “Depremi ardından buraların yeniden inşasında devletin daha hassas, daha duyarlı davranmasını bekliyoruz. Bizimle

iş birliği yapılmamasından ve bizi düşman gören anlayıştan rahatsızız. Elimizden geldiğince siyasetin dışında kalmaya çalışıyoruz. Eksiklikleri dile getirdikçe siyasi olarak bakıyorlar. Çok büyük bir acı yaşıyoruz. Cumhurbaşkanı geldiğinde de Bakanların tamamı geldiğinde de aynı sıkıntılar dile getirildi. Bölgenin çok kültürlü, demografik, sosyal ve kültürel yapısını koruyacağız. Bu coğrafyada; barış ve kardeşlik içinde farklı kültürdeki insanlarımızın manevi değerlerini ayakta tutmak ve bu özelliklerimizi geleceğe taşımak istiyoruz. Bu noktada bizlere büyük görevler düşüyor. Böylesi ciddi bir afet yaşarken demografik yapı sorunu ve etnik çatışma ile karşı karşıya kalabilecek pozisyonda değiliz.”

EĞİTİM DEVRE DIŞI KALDI!

Depremle birlikte eğitimin de devre dışı kaldığını, görevli öğretmenlerin tayin istediğini belirten Samandağ Belediye Başkanı Dr. Refik Eryılmaz “Devlete ait olan ve özenle sahip çıkması gereken bu alan kaderine terk edildi. Gönüllü öğretmenler, mahalle aralarında kendi imkânları çadırlar kurdular.

Devlet, eğitim çadırları kurarak öğretmenleri harekete geçirebilirdi. Ama olmadı. Artık bu ihmali ve duyarsızlığı kaldıracak ruhumuz kalmadı. Eğitim alanı başta olmak üzere, enkazların kaldırılması ve molozların döküldüğü alanların bilinçsizce seçilmesinden ve dökülmesinden, kalıcı konutların oluşturulmasına kadar birçok alanda eksik ve yanlış tutumların devam etmekte olduğunu görüyoruz” dedi.

deprem değil, depremden sonra yaşananlar da Hataylıları derinden yaraladı. Hataylılar, İç İşleri Bakanlığının açıkladığı enkaz kaldırma işleminin sonrasında şehrin yüzde sekseninin boş arazi olacağı acı gerçeği ile yüzleşti.

ACITAN GERÇEKLER

Samandağlı kadınların depremin 40.gününde düzenlediği “Hüzünümüz İsyanımızdır” yürüyüşü acıtan gerçeklerin bir isyanı oldu. “Helalleşmek yok! Affetmek yok!” sloganları sokakları çınlattı. Haftalar sonra yıkılan enkazların kaldırılması sürecinde molozların tarım alanlarına yığılması Samandağ halkını yine harekete geçirdi. Molozlardan havaya karışan asbeste isyan eden halk, kolluk güçlerinin müdahalesi ile karşılaşınca bir kez daha yaralandı.

Enkazların kaldırılma ve yeniden yapılandırma süreci yerel yönetimlerin de tepkisini çekti. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, yeniden yapılandırılma ve restorasyon sürecinin dışında kaldıkları için şöyle isyan etti: “Büyükşehir Belediyesini oluşumların içine dâhil etmediler. Hatay'ın dokusu çok

Savaş da deprem de yıldırmadı

Savaştan kaçıp, Antakya'ya sığınan Suriyeli 5 çocuk annesi Ramya R., Kahramanmaraş merkezli depreme

yakalanınca bu kez de İzmir'e göç etmek zorunda kaldı. Bir süre barınacak ev bulamayan ve zor şartlar altında hayat mücadelesi veren Ramya, "Sokakta kalırım ama yine de ülkeme dönmem" diyor

SURIYELİ Ramya R.... 32 yaşında. 5 çocuğu var. Eşi ve çocuklarıyla birlikte memleketi Suriye'de mutlu bir hayat sürerken, savaşın çıkmasıyla Antakya'ya göç etmek zorunda kaldı. Zorlu bir mücadelenin ardından tam hayatı düzene girerken, Kahramanmaraş merkezli deprem her şeyi alt üst etti. Depremde evi yıkılan Ramya, eşi ve 5 çocuğuyla sokak ortasında kaldı. Önce Adana'ya sonra İzmir'e taşınan Ramya, bu kez hiçbir yerde barınamadı. Gittikleri her dairede istenmeyen Ramya ve ailesi eşinin işe girmesiyle rahatlamışken şimdi de eşinin sağlık sorunları nedeniyle işsiz kalması nedeniyle yine sokakta kalma tehlikesiyle karşı karşıya... "Ölsem de ülkeme dönmem. Orada güvenlik yok. Sokakta kalırım ama yine de Suriye'ye

dönmem. Mücadele etmeye devam edeceğim" diyen Ramya, her şeye rağmen ailesiyle birlikte sağ oldukları için şükrediyor.

ÖNCE ADANA'YA GELDİ

Ramya, bitmeyen göç ve hayatta kalma mücadelesini şöyle anlattı: "Suriye'de öğretmenlik yapıyordum. Savaş çok kötüydü. Eşim ya birilerini öldürecekti ya da ölecekti. Kaçmak zorunda kaldık. 5 çocuğumuzu düşünmek zorundaydık. Antakya'ya kaçtık. İlk Türkiye'ye geldiğimizde çok kötüydük. Ekonomimiz çok kötüydü. Zorla, 5 çocukla geçiniyorduk. Sadece eşim çalışabiliyordu ben ise çocuklarıma bakıyordum. Bir şekilde hayata tutunmaya çalışıyordum. Kahramanmaraş'ta depremi hissedince

uykumuzdan bir anda uyanıp, sadece üzerimizdeki elbiselerle sokağa fırladık. Evimiz yıkıldı. Birkaç gün yardımlar ile yaşamaya çalıştık. Sonra baktık olmayacak, küçük bir kamyonet bulduk. Birkaç aile Adana'ya geldik. Adana'da hiç tanımadığımız hayırsever bir adam vardı. Daireleri vardı. Bir tane dairesini bize tahsis etti. 4 gün o dairelerden birinde kaldık. Sonrasında İzmir'e göç etme hikayemiz başladı."

EV SAHİPLERİ KABUL ETMEDİ

Eşinin ablasının yanına yerleştiklerini ancak ev sahiplerinin kendilerini istememesi sebebiyle zor zamanlar geçirdiklerini dile getiren Ramya, "Eşimin ablası İzmir'deydi. Birkaç gün İzmir'de onların yanında kaldık. Onların da ailesi büyüktü. Eşimin ablasının ev sahibi bizim orada kalmamızı kabul etmedi. Küçük bir evdi. Kayınpederim, bize bir ev kiralayabileceğini söyledi. Ancak yine küçük bir ev kiralayabildik. Oraya yerleştik ancak çok kalabalık olduğumuz için o evin sahibi de bizi istemedi. O sırada, eşim Ayakkabıcılar Sitesi'nde bir iş buldu. Bu sayede kendimiz istediğimiz gibi bir ev tutabildik. Ancak, eşim bronşit ve bel fıtığı rahatsızlığı var. İki kere de dizinden ameliyat olması nedeniyle ağır iş yapamıyor. Sağlık nedeniyle işinden ayrılmak zorunda kaldı. Şimdi yapılan yardımlarla geçinmeye çalışıyoruz ancak kiramızı ödeyemediğimiz takdirde yine sokakta yaşamak zorunda kalacağız" dedi.

NEFES ALDIĞIM İÇİN MUTLUYUM

Ülkesinin Suriye değil Antakya olduğunu hissettiğini söyleyen Ramya, şunları söyledi:

"Suriye'de bombalandık, Antakya'da depreme yakalandık.

'Suriye'ye dönmek istemiyorum'

ÜLKESİ
Suriye'ye dönmek istemediğini dile getiren Ramya, "Beşşar Esad varsa ben ülkeme dönmem. Çünkü güvende değiliz. Ama eğer Beşşar giderse ben de ülkeme giderim. Ülkemde güvenlik yok ki. Ben nereye, nasıl gideceğim? Sokakta kalırım yine de dönmem" dedi.

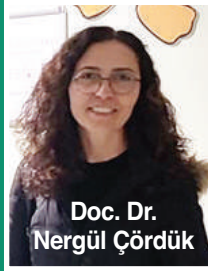
Yine de şükretmeye çalışıyoruz. Çünkü, bazı aileler enkaz altında kaldı. Göz göre göre kaybettik. Ben ve ailem yaşadığım için şükrediyorum. Nefes aldığım için mutluyum. Antakya, benim toprağım değildi ancak benim ve ailemin şehri olmuştu. Suriye'yi değil ama Antakya'yı çok özleyorum. Onu bıraktığım için çok üzgünüm."

Sağlıkçıların hala barınma sorunları var

Türkiye Tabipler Birliği ve Tabip Odaları gönüllü hekimlerinden Çocuk Cerrahisi Uzmanı Doç.Dr.Nergül Çördük, bölgede yaşayan başta hekimler olmak üzere tüm sağlıkçıların hala barınma ve psikolojik desteğe ihtiyaçlarının olduğunu söylüyor

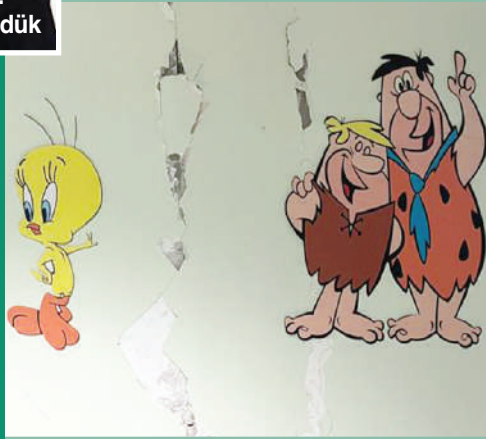
DEPREMİN hemen ardından Türk Tabipler Birliği (TTB) ve Tabip Odaları deprem koordinasyon merkezleri kuruldu. Türkiye'den tüm gönüllü hekimler koordinasyon birimi yönlendirmesiyle bölgede göreve gitti. İzmir Tabip Odası gönüllü hekimleri Kahramanmaraş Koordinasyon biriminde bir haftalık sürelerle görevlendirildiler. 8-15 Nisan 2023 tarihleri arasında bölgede 2 meslektaşıyla göreve giden Çocuk Cerrahisi Uzmanı Doç. Dr. Nergül Çördük, 15 Aile Sağlığı Merkezi (ASM), 4 geçici yerleşim alanı (GYA) ve Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne ziyaretlerde bulundu. Çördük, depremde büyük kayıplar veren iki köyü ziyaret ederek, tüm gözlemlerini raporladı. Deprem olduğunda ilk günlerde meslektaşlarının bölgeye gitmekte zorlandığını anlatan Dr. Nergül Çördük, o günlerde bölgeye gidebilen hekimlerin bölgedeki meslektaşlarına ve halka büyük destek sağladığını söyledi. Çördük, kısa bir sürede gönüllü hekimlerin hasta bakmasına izin vermediği için Maraş'a depremden ancak 2 ay sonra giden gönüllülerden olmuş. Dr. Çördük ilk günlerde yaşadıklarını şöyle anlattı:

Doc. Dr. Nergül Çördük

ŞEHRİN NABZI ATMAYA BAŞLADI

"Maraş'a, yüreğim sıkışık halde iki ay bekledikten sonra gittim. Yıkımın büyüklüğüne bizzat tanık olmak yüreğimde kapanmaya başlamış yaraları tekrar açsa da daha rahat nefes almaya başlamıştım. Deprem 2. ayında; sokak aralarında hasarlı binalar, enkaz kaldırma çalışmaları, enkaz kaldırılmış, anıtları görünmez olmuş dümdüz boş alanlar karşıladı bizi. Şehrin çoğunluğu çadır ve konteyner kentlerden oluşan geçici yerleşim alanlarında yaşamaya çalışıyor. Tüm korkularına rağmen az hasarlı binalarına yavaş yavaş geçmeye başlayanlarla gece artık binalarda tek

tük ışıklar görülmeye başlamıştı. Şanslı kimi sokak ve caddelerde yeme-içme ve alış-veriş yerleri yer yer kurulmaya başlamış, şehrin nabzının yavaş yavaş tekrar atmaya başladığını gözlemledik.”

Dr. Çördük, insanların çoğu ihtiyaçlarının karşılandığı bir konteyner kentte çocukların ayağında çorap göremeyince şaşkınlıklarını ancak konteyner sorumlusunun yanıtının onları daha çok üzdüğünü söylüyor: “Bizlere konteyner sorumlusunun yanıtı ‘çoraba kadar daha ne dertleri var?’ oldu. Çünkü eğitim, su, her şey dertti. Ağır hasarlı bir Aile Sağlık Merkezi’nde devrilmış dolaplar vardı. Bir deprem bölgesindeki sağlık biriminde dolaplar neden sabitlenmemişti? Binlerce canımızı kaybettiğimiz, sakat bıraktığımız ihmallere silsilesi içinde en hafif soru bu sanırım.”

DÜZENSİZ ÇADIRLAR

Gittikleri her sokakta düzensiz çadırlar, konteynerler gördüklerini anlatan Dr. Çördük, hasarlı binalarına giremeyen ancak evlerini bırakıp gidemeyen çoğu ailenin çareyi evin bahçesine çadır, şanslı ise konteyner kurduğunu söyledi. Buralarda yaşayanların geçici yaşam alanı olanaklarına bile sahip olmadıklarını anlatan Çördük, psikolog ve sosyal hizmet uzmanları ve Türkiye Psikiyatri Derneği’nin gönüllü psikiyatristlerinin geçici yerleşim alanlarında hizmet verdiğini anlattı.

Şehirde çok sayıda dağınık, denetimsiz, altyapı desteği olmayan, küçük-küçük büyüklükte çadır yerleşkeleri dışında 2 adet içinde 3-5 bin kişinin barındığı örnek konteyner olduğunu aktaran Dr. Çördük, sadece bu büyük konteyner kentte yaşayan çocukların yüzlerinin güldüğünü söyledi.

Dolaştıkları geçici yaşam alanlarında ciddi bir salgın hastalığa rastlamadıklarını da aktaran Dr. Çördük, “Ancak uyuz vakalarının çok olduğu söylendi. Çünkü, kişisel alanın korunamadığı çadırlarda 9-10 kişilik aileler bir arada barınıyorlardı. Ortak kullanılan banyo ve tuvaletler hem hijyen hem de güvenlik sorunları getiriyordu” diye konuştu.

Dr. Çördük, bölgede Aile Sağlık Merkezi (ASM’si) yıkılmış hekimlerin ya konteynerlerde ya da başka bir ASM’de rotasyonel olarak hizmet verdiğini, hasarsız ya da az hasarlı sağlık merkezlerinin ise hem barınma hem de iş yeri olarak kullanıldığını aktardı.

BİZE KİMSE YAŞIYOR MUSUNUZ DEMEDİ

Barınma sorununun bölge halkının olduğu kadar hekimlerin de sorunu olduğunu anlatan Dr. Çördük, bölgedeki hekimlerle yaptıkları görüşmeleri şöyle özetledi:

“Görüştüğümüz hekimlerin birçoğu; ‘biz de depremedeyiz, ama deprem sonrası kimse bizi arayıp, nasılsınız,

yaşıyor musunuz, bir şeye ihtiyacınız var mı diye sormadı ve bir mesajla ASM’leri açıp çalışmamız istendi’ dediler. Yine bir aile hekiminin söylediğine göre depremden bir hafta sonra aşılama yapılması istenmiş ve hayati riski göze alarak malzemelerini almak için ağır hasarlı binaya girmek zorunda kalmışlar. Bir başka hekim, ‘iki bavulla yaşar haldeyiz’ dedi. Barınma sorunu nedeniyle kimi zaman şehir dışında, kimi zaman bir arkadaş ya da akraba yanında, bazen ASM binasında kısaca nerede yer bulursak orada yaşıyoruz diyorlar.

PSİKOLOJİK DESTEĞE İHTİYAÇ VAR

Dr. Çördük, bölgedeki tüm hekimlerin psiko-sosyal desteğe de ihtiyaç duyduğunu şöyle ifade etti:

“Konuştuğumuz herkesin anlatacak çok şeyi vardı, bizi gördüklerine çok mutlu oluyorlardı. Kiminin yüzünde gülümseme beliriyor, kimi gözyaşlarını tutamıyordu. Yalnız olmadıklarını hissettirmek, az da olsa onlara dokunabilmek bizi de çok mutlu etti. O bölgedeki herkesin ama özellikle de sağlıkçıların, psiko-sosyal desteğe ihtiyaçları olduğunu gözlemledik.”

Deprem izlerinin şehirdeki Sütçü İmam Üniversitesi Hastane-

si’nin her yerinde hissedildiğini de anlatan Dr. Çördük, burada çalışan asistanların başka şehirlerde üniversite ya da eğitim araştırma hastanesine süresiz geçiş hakkı istediklerini de söyledi.

Dr. Çördük, Maraş’ta buldukları süre boyunca tüm sorunlara rağmen her yerde güler yüzle karşılandıklarını belirterek, “Bir haftanın sonunda Maraş’tan ayrılırken çözülmeyi bekleyen onca sorunla meslektaşlarımızı bırakıyor olmanın burukluğu olsa da kimi yaralarına merhem olmuş olma iç huzuruyla ve sorunların çözümüne takipçi olacağımızın sözleriyle döndük.”

‘Pazarın geçmediği günleri yaşadık’ dedi hekimler. Ancak artık para geçiyor hem de çok lazım. Çünkü çalışmadıkları zamanlarda kilometrelerce gitmek zorundalar, başka şehirde artmış fiyatlarla kira ödemek ve ailelerini geçindirmek zorundalar. Ancak ödenmeyen teşvikler, esnek mesainin asistan hekimlerde idari izinden sayılmaması gibi nedenlerle hekimler ciddi ekonomik sıkıntı ile yüz yüze kalmaya başlamış. Görüştüğümüz hekimlerin çoğu sağlıkçıları için aileleriyle yaşayacak bir prefabrik ya da en azından konteyner kent oluşturulmasını istiyor. Bu şekilde, halen en büyük sorun olan barınma sorunu çözülebilir ise, deprem, kayıplar ve bozulan aile bütünlüğü nedeniyle yaşanan psikososyal sorunların azalacağını düşünüyoruz.”

HABER: Tamer YAZAR

ANTAKYA'DA İŞ DÜNYASI destek bekliyor

Depremlerde en fazla yıkımın olduğu kadim coğrafyada, hastaneler, okullar, fabrikalar ve küçük işletmeler enkaz oldu. Sorunlarını biriktirmeye devam eden kentin insanları yöneticilerden yardım talep ediyor

ANTAKYA ayağında biriken sorunlar çözüm bekliyor. Antakya'da binlerce insan öldü, on binlercesi yaralandı. Kalanların biriken sorunlarına ne nokta kondu ne de umut eklenebildi. Yeniden ayağa kalkmak için mücadele eden Hataylılar, ekonominin normalleşmesi için umutla çalışıyor. Özellikle küçük işletmeler faizsiz kredi talebinde bulunurken, sanayiciler soğukkanlı davranarak üretime devam ediyor.

Antakya Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Hatboru 1968 yılından itibaren çelik boru üretiminde bulunuyor. Hatboru Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kılıçlar, deprem nedeniyle kısa süre üretime ara verdiklerini 6 çalışanlarını kaybettiklerini söyledi. Kılıçlar, yaşadıkları süreci şöyle

anlattı: "Deprem sebebiyle, maalesef 6 çalışanımızı kaybettik. Ayrıca bir personelimiz, eşini ve 2 çocuğunu kaybettiği gibi, ayağını da kaybetti. Depremden 9 gün sonra, gönüllü gelmek isteyenleri işe davet ettik. 400 kişiden sadece 25 kişi geldi. İki hafta sonra, bir vardiyayla yavaş yavaş çalışmaya başladık. Bu arada çalışanlarımızın ihtiyaçlarını elimizden geldiğince karşılamaya çalıştık. Müşterilerimize, mücbir sebep durumunu uygulamayacağımızı, ancak gecikme yaşanabileceğini belirttik. Hepsi de anlayışla karşıladı. Depremden 1 ay sonra, iki vardiya çalışabilir duruma geldik. Çok az da olsa, tek tük küçük işler almaya başladık. Sipariş vermek isteyen müşterilerimizin, üretim yapıp

yapamayacağımız konusunda tereddütleri vardı. Onları ikna çabalarımız sonuç verdi.”

Deprem psikolojisini yönetmenin zor olduğunun altını çizen Mehmet Kılıçlar, personelinin en az yüzde 10'unun Hatay'a geri gelmeyeceğini tespit ettiklerini ve soğukkanlılıkla depremde işini kaybeden insanları işe aldıklarını söyledi.

NORMALLEŞME 2 YIL SÜRER

Hatay'da barınma ve normalleşme sürecinin 2 yıl sürebileceğini anlatan Hatboru Yönetim Kurulu Başkanı bölge ekonomisinin en azından iş gücü sıkıntısını atlatacağını düşünüyor. Şehirde en büyük sıkıntının, özellikle hafif ve orta hasarlı binaların tamirini yapabilecek işçi, sıhhi tesisatçı, beyaz eşya tamircisi gibi personel bulmak olduğunu anlatan Kılıçlar, bu sorunun da yavaş yavaş çözüleceğini umuyor.

Kılıçlar, çocuklarının eğitimi için şehir dışına gidenlerin çoğunun, okullar tatile girince memleketlerine geri dönmesini beklediğini, dönenlerin iş bulma kaygısının çözüleceğini belirtiyor. Dükkanlarının yüzde doksanı yıkılan küçük sanayiye uğradığımda, oradaki işletmelerin tüm olumsuzluklara rağmen ayağa kalkma çabası içinde olduğunu gördüğünü aktaran Kılıçlar, “Orada insanların çabalarını görmek beni çok umutlandırdı. Doğru adımlar atıldığı takdirde şehrin eskisinden de iyi bir duruma geleceğine inanıyorum” dedi.

12 yıllık emeğimizi kaybettik

BELKIS Pansiyon Sahibi Belkis Yorulmaz, 12 yıl önce eşinin vefatından sonra Antakya'daki ata evini restore ederek, büyük hayaller ve emeklerle pansiyona çevirdiklerini anlattı. Yorulmaz, harap halde olan evi kullanılabilir hale getirmek için 2 kez kredi çektiğini anımsatırken, yetkililere şöyle seslendi:

“Hayatımız alt üst oldu. 12 yıllık tüm emeğimizi kaybettik. Hiçbir birikimimiz yok. Kalacak yerimiz yok. Eğer enkazı kaldırıp, evimizi ve pansiyonumuzu düzenlememize yardımcı olursanız işletmemizi yeniden ayağa kaldırmak istiyoruz. Desteklerinizi bekliyoruz.”

Başka Antakya Yok!

HATAY Turizm Derneği Başkanı Hakan Boyacı, turizm sektörünün depremden en ağır etkilenen sektörlerin başında geldiğini söyleyerek, “Son yıllarda büyük ivme kazanmıştık. Birçok yeni otel ve restoran yatırımları yapılmıştı. Deprem felaketi nedeniyle tüm işletme sahipleri zor bir duruma düştü. Çekilen krediler ve borçlar konusunda uzun vadeli ertelemeler gerekiyor. İşletmelerin restorasyonu için acil hibe finansmanı gerekiyor. Tarihi Antakya'da yıkımın etkisi ise çok fazla oldu. Bu alanda tescilli binalarla ilgili koruma planı var. Ancak tescile değer olup da tescil edilmemiş geleneksel mimari yapılar hakkında yıkım kararı var. Antakya'yı korumamız gerekiyor. Başka Antakya yok!” diye konuştu.

Bölgede Ekonomik Fatura da Ağır

Deprem, bölge ekonomisini de etkiledi. Tüm bölgede depremin sanayi üzerindeki maliyetinin 170 milyar olduğu tahmin ediliyor. En çok etkilenen illerin başında Adıyaman geliyor. Esnaf farklı belediyeler tarafından yapılan konteyner çarşılarda hizmet vermeye çalışırken, ihtiyaç kredisi çekebilmek için olmayan evlerini ipotek ettirmek ve kefil bulmak zorunda

11 İLİ kapsayan deprem felaketinin ülke ekonomisi üzerinde yaratacağı etkinin boyutları henüz tam anlamıyla ölçülebilmiş değil. Deprem felaketinin ekonomik maliyetinin 50 milyar ila 150 milyar dolar arasında olacağı yönünde tahminler var. Son olarak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı depremlerin ekonomiye maliyetinin 103.6 milyar dolar (2 trilyon TL) olduğunu açıkladı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, depremden zarar gören bölgelerdeki sanayi tesisleriyle ilgili hasar raporunu açıkladı. Deprem bölgesinde bulunun 34 Organize Sanayi Bölgesinin (OSB) 7'sinde kısmi altyapı hasarları olduğunu ifade eden Bakan Varank, ağır ve orta hasarlı 5 bin 600 tesisin bulunduğunu kaydetti.

Varank, tüm bölge bağlamında 33 bin tesiste üretimin başladığını vurgulayarak depremin sanayi üzerindeki maliyetinin yaklaşık 170 milyar lira olduğunu söyledi.

ESNAFIN YÜZDE 70'İ ZARAR GÖRDÜ

Adıyaman'da çarşı merkezinin depremden kötü etkilenmesi ilin ekonomisini ve sosyal hayatını olumsuz etkiledi. Depremden sonra çarşı merkezi tanınmaz hale dönüşen Adıyaman'da esnaf için 250 bin TL'lik ihtiyaç kredisi can suyu niteliği taşıyor. Ancak 250 bin TL almak için talep edilen ev ipoteği ile kefil şartı esnafı içinden çıkılmaz bir duruma sokuyor. Adıyaman Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliği (ESOB) Başkanı Ziya Duranay, Adıyaman'da esnaf ve sanatkarların yüzde 70'inin

Yeni istihdam alanları açılmalı

ADİYAMAN'DA yetkililerin atması gereken adımlar konusunda çağrıda bulunan Başkan Mustafa Salman, Atatürk Bulvarı'nda prefabrik işyerlerinin hizmete açılmasını istedi. Salman, "Adıyaman'da şu anda otel, lokanta yok. Çarşıya gidiyorsunuz karanlıktan sonra insanlar çarşıya gidemiyor. Ben bile belli bir saatten sonra çarşıya gidemiyorum. Benim dışında esnafımıza hizmet veren iki ayrı esnaf kredi kooperatifi var. Onlar da esnafa kredi versinler. Adıyaman nasıl kalkınacak? Adıyaman esnafına 100 bin TL 5 yıllığına faizsiz kredi verilmeli. Şu anda esnafımıza maalesef 0.75 faiz oranı ile kredi veriyoruz. Esnafa verdiğimiz kredilerin 1 yıl ertelenmesinin olması gerekirdi. Kredi ödemesinin 6 ay ertelenmesi bitince ben esnafımı nasıl icraya verebilirim ki? Esnafım zaten depremi yaşamış" dedi.

depremden etkilendiğini söyleyerek, 9 ayı noktada kurulan 355 konteyner dükkanının yeterli olmadığını söylüyor. "9 çarşımız yetmedi. Bu çarşılarda küçük işyerleri olduğu için diğer esnaf kesiminden de çok fazla talep var. Bu defa yeni yerleri bulma konusunda sıkıntımız var. Bu sorunu çözmek için depremde ağır hasarlı olan yerlerin yıkılması için bir çaba içerisindeyiz. Depremde yıkılan Adıyaman Lisesi'nin yerine Balıkesir Belediyesi tarafından yapılan 80 adet dükkanın kurasını çekeceğiz. 80 adet işyerine 500 küsür talep oldu" dedi.

KREDİ SORUNU

Esnafın sorunlarına dikkat çeken ESOB Başkanı Ziya Duranay, bazı esnafın depremden önce çektiği kredileri ödemekte sıkıntı yaşadığını ve 250 bin TL bir yıl ödemesi

ertelenen krediye başvuru şartları nedeniyle esnafın mağdur olduğunu söyledi. "Bazı esnaflarımız imalatçı olmadığı için haklardan faydalanamıyor. 250 bin TL'lik kredi için yoğun bir şekilde talep var. Mükellef kredi çekmek için gittiğinde ipotek, kefil isteniliyor. Adiyaman nüfusunun yüzde 70'i il dışına gitti. Kim kime kefil olacak? Hangi yeri ipotek vereceksin? Bu krediye başvuran esnafın geçmişte çekmiş olduğu kredinin ödemesi geldi" diyen Duranay, bir an önce çarşı merkezi imar planının uygulanarak yer sıkıntısının çözülmesini istedi.

ESNAF NEREYE TAŞINACAK?

Adiyaman'da yaşanan depremin iş dünyasını ve esnafı derinden etkilediğini belirten Adiyaman Manifaturacılar, Tuhafiyeciler, Züccaciyeciler, Halıcılar ve Konfeksiyoncular Esnaf Odası Başkanı ve Yeni Adiyaman Esnaf ve Kefalet kredi Kooperatifi Başkanı Mustafa Salman, oda olarak depremden bu yana 300'e yakın esnafa kredi verdiklerini hatırlatarak, 3 ay sonra esnafın bu borçları ödemek zorunda kalacağını söyledi. Salman, Adiyaman'da 355 işyerinin kurulan konteynerlerde hizmet vermeye başladığını ancak bunun yeterli olmadığını altını çizerek, şöyle devam etti: "Şu an esnafımız için

konteyner çarşılar hizmete açtılar. Bu işyerlerinin toplamı 355. Adiyaman'da binlerce esnafımız var, o esnafımız nereye taşınacak? Depremden dolayı bir yıl ertelemeli 250 bin TL kredi veriyoruz. Vatandaşımızın depremden dolayı evi yıkılmış, evini nasıl ipotek etsin? Yakınları depremden dolayı vefat etmiş, memur kefilini nasıl bulsun? Esnafımız içinde bulunduğu durumdan dolayı hüüngür hüüngür ağlıyor. Bir oda başkanı olarak bu durumu vicdanım kabul etmiyor. Esnafımıza yardım etmeye çalışıyorum. Fakat yardım edemiyorum. Bizler bir an önce Adiyaman'daki sivil toplum örgütleri olarak devlet yetkililerimizle birlikte prefabrik çarşılar yapmalıyız" ifadelerini kullandı.

YEREL MEDYA DA

ENKAZDA

Depremler 11 ilde yaklaşık 15 milyon insanı etkilerken bir yandan da kamuoyunun haber alma hakkını sağlayan yerel medyaya da büyük zarar verdi. 26 gazeteci vefat ederken, çok sayıda gazeteci yakınlarını kaybetti. Hayatta kalanlar çadırlardan ve konteynerlerden bölgeden haber vermeye çalışıyor

DEPREM en fazla Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya'da yıkıma neden olurken en çok etkilenen sektörlerin başında da medya geldi. 11 ilde 26 gazetecinin vefat ettiği, birçok gazetecinin de birinci dereceden yakınlarını kaybetti. Deprem olduktan sonra bölgedeki gazetecilere destek olmak için meslek örgütleri harekete geçti. İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Ekonomi Muhabirleri İzmir Şubesi, Türkiye Gazeteciler Federasyonu, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası ve daha bir çok meslek örgütü çeşitli kampanyalar ve yardımlar gerçekleştirdi.

En çok kayıp Adıyaman'da yaşandı. Adıyaman'da 11 gazeteci enkaz altında hayatını kaybetti.

Adıyaman Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Zeki Dişkaya, merkez ve ilçelerde toplam 6, günlük gazete bulunduğunu ancak matbaa olmadığı için hiçbirinin düzenli yayın yapmadığını söyledi. Var olan 6 radyonun 2 sinin, televizyon stüdyolarının hepsinin yıkıldığını anlatan Dişkaya, Adıyaman'da medyanın içinde bulunduğu durumu şöyle özetledi:

"Adıyaman'da çok katlı binası olan bir TV çadırdan yayın yapıyor. Daha bu ay gazeteciler için konteynerlerde yer verdiler, oraya taşıyoruz. Ancak konteynerden yayın yapmak çok zor. Bir an önce kalıcı ofisler bekliyoruz.

HABER: Nurullah KARHAN

Ancak kiralayacak olsak sağlam bina bile bulamıyoruz. Her yer yıkıldı. Ama biz gazeteciler olarak şehrimizi terk etmedik. Deprem bölgesindeki yerel basın olarak

ihmal ediliyoruz. Pozitif ayrımcılık bekliyoruz. En azından bu bölgede çalışanlar için sigorta vergi muafiyeti yapılmalı. Zaten burada reklam geliri diye bir şey kalmadı. Kendi çabamızla ayakta kalmaya çalışıyoruz. 1 yıl içinde ayağa kalkarız diye umuyoruz.”

MALATYA BASINININ YÜZDE 95’İ YIKILDI

Deprem bölgesindeki birçok medya kuruluşunun binaları ya yıkıldı ya da ağır hasar aldı. Fotoğraf makineleri, bilgisayarları, büroları enkaz altında kalan, matbaa olmadığı için uzun süre yayın yapamayan illerden biri de Malatya oldu. Depremin kent medyasındaki etkilerini Malatya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Vahap Güner ile konuştuk.

Güner, kentte 5 günlük gazete, 2 uydu kanalı, 14 radyo ve 15’e yakın internet sitesinin bulunduğu Malatya’da basın kuruluşlarının yüzde 95’inin enkaz altında kaldığını, yüzde 5’inin ise binalarının ağır hasarlı olduğunu anlattı.

Tüm medya kurumlarının depremden dolayı büyük yara aldığını belirten Güner, şunları söyledi:

“Medyanın bulunduğu alan tamamen enkaz yığınına döndü. Kentteki yaklaşık 15 gazetecinin evleri ya yıkıldı ya da ağır hasar aldı. Bu nedenle basın mensupları 6 Şubat’tan itibaren bir ay boyunca evlerinin dışında soğukta medya için gönderilen bir çadırda ve karavanda basını ayağa kaldırmaya çalıştı.”

YOLA DEVAM EDİYORUZ AMA KIRIK DÖKÜĞÜZ

Kahramanmaraş Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Sermet Çuhadar, deprem nedeniyle yerel medyanın zor günler geçirdiğini söyleyerek, çoğu şehir merkezinde bulunan gazetelerin yüzde 90'ının binalarının yıkıldığını söyledi. 5 gazeteci arkadaşlarını depremde kaybettiklerini hatırlatan Çuhadar, ölenlerin arasında 2 çocuğu ve eşiyle Bugün gazetesi imtiyaz sahibi, Küresel Gazeteciler Konseyi üyesi Mustafa Yüzbaşıoğlu olduğunu da kaydetti. Kahramanmaraş'ta gazetecilerin çalışacak yerlerinin ve ekipmanlarının kalmadığını anlatan Çuhadar yaşadıkları süreçte yardım eden kurum ve kuruluşlar sayesinde haber yapabildikleri söyledi.

GENÇ GAZETECİLER GÖÇ ETTİ

Kahramanmaraş Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Çuhadar yaşadıkları felaketi şöyle anlattı: "Hala barınma sorunu yaşayan arkadaşlarımız var. Onun dışında çalışacak yerlerimiz kalmadı. Gazeteciler Cemiyeti'nin de şu anda çalışacak yeri yok.

Büyükşehir Belediyemiz, belediyeye ait kütüphaneyi gazeteciler için çalışma alanına dönüştürecekleri haberini verdi. Malatya'da 2 günlük, 4 haftalık gazete ve 50-60 arası internet haber sitesi bir süre yayın yapamadı. Deprem sonrası Kahramanmaraş'ta bulunan Basın İlan Kurumu lav edildi. Maraş basını Gaziantep'e bağlandı. Zaten burada reklam alabileceğimiz bir ekonomi kalmamışken, Basın İlan Kurumu da gidince zorluklar katlandı. Bu arada internet yasası 1 Nisan itibariyle yürürlüğe girdi. Her ne kadar bazı şartlar deprem bölgesi gazetecileri için esnetilmiş olsa da yine de şartları sağlamakta zorlanıyoruz. Örneğin 6 kişi istihdam etme zorunluluğu bulunuyor. Biz Maraş'ta şu an 1 kişi bile bulmakta zorlanıyoruz. İnternet siteleri Basın İlan'a giremezse yok olur. Bu konuda destek bekliyoruz."

Sermet
Çuhadar

KOSGEB DESTEKLERİNDEN MEDYA YARARLANMALI

Bazı desteklerinde yine yerel medyayı kapsamadığına dikkati çeken Kahramanmaraş Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Çuhadar, deprem bölgesindeki işletmeleri desteklemek amacıyla KOSGEB'in NACE koduna göre işletmeler 250 bin civarında destek sağladığını ancak medya kuruluşlarının bu kod kapsamına alınmadığı için bu destekten faydalanamadığını söyledi. Çuhadar gelecekle ilgili kaygılarını ise şöyle anlattı:

"Yola devam ediyoruz ama kırık döküğüz. Ekipman ihtiyacı devam ediyor. Kahramanmaraş'ta her yerde sıkıntı var. Fabrikaların olduğu bölgeye gittiğinizde üretimin ne kadar sıkıntılı olduğunu görebilirsiniz. Fabrikalarda ciddi hasarlar var. Bazı işletme sahiplerinin Maraş'ta üretime devam etmeye niyetleri yok. Yanımızda Antep, Adana var. Çelik sektöründe 6-7 arkadaş fabrikalarını oraya taşıdı. İşçi bulma sorunu, fabrikayı yaptırma sorunu ile uğraşmaktansa gitmeyi tercih ediyorlar. Bu da bölge ekonomisinin zayıflamasına sebep oluyor. Reklam alabileceğimiz kurumlar kalmadı. İnsanlar yatırımlarını taşımaya başladı. Yerel medya desteklenmezse kimse burada bu işi yapamaz."

3 Ay Sonra Gazeteler Yayımlanmaya Başladı

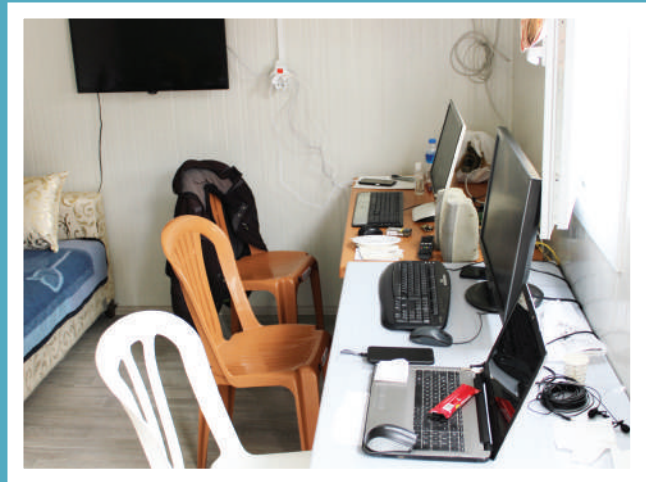
YEREL basın için kent konseyinde yer ayrıldığını daha sonra ise şu anda 15 civarında konteyner kurulduğunu dile getiren Vahap Güner, şunları kaydetti: "Bütün Malatya'da enkaz altında kalan gazeteler başta olmak üzere televizyonlar ve ajanslar faaliyetlerini devam ettirmeye çalışıyorlar. Malatya'da gazete basacak tek bir matbaa dahi kalmadı. Bu

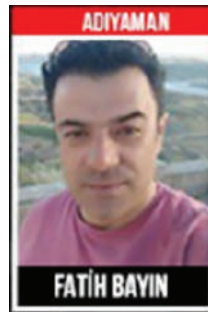
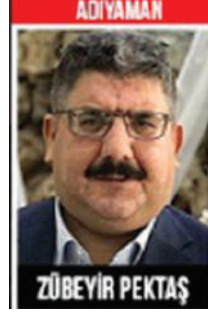
Vahap
Güner

nedenle gazetelerin baskısı Adana'dan yapılıyor. Şu anda gazeteler haftada bir çıktığı için de çalışanların giderleri kısa çalışma ödenekleriyle ödenmeye çalışılıyor. Malatya Gazeteciler Cemiyeti binası

da ağır hasar alması nedeniyle yıkıldı, konteynerden çalışıyoruz. Aynı zamanda gazetecilerin araç gereçleri de tamamen yok oldu. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti bölgede 5 ilde 100 gazeteciye bilgisayar, cep telefonu ve fotoğraf makinesi desteği verdi. Türkiye Gazeteciler Sendikası da bölgedeki gazetecilere ilk etapta 1500 TL nakdi destekte bulundu. Bunun dışında İstanbul, Ankara, İzmir'deki cemiyetler destekte bulunmaya devam ediyor. Yerel basını ayağa kaldırmak oldukça zaman alacak gibi görünüyor."

KAYBETTİĞİMİZ GAZETECİ ARKADAŞLARIMIZA SAYGIYLA...

SİZİ HİÇ UNUTMAYACAĞIZ

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde kaybettiğimiz tüm meslektaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyor, bu felaketi unutturmayacağımıza söz veriyoruz.

9 TAKIM LİG'DEN ÇEKİLDİ

KAHRAMANMARAŞ merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki deprem sadece şehirleri değil, Türk futbolunu da vurdu. Süper Lig'de Gaziantep Futbol Kulübü ve Hatayspor, TFF 1. Lig'de Yeni Malatyaspor ve Adanaspor takımları ligden çekilmek zorunda kaldı. Binlerce futbolsever, 6 Şubat deprem felaketinden sonra takımlarına hasret kalırken, 130 futbolcu ise deprem sonrasında serbest oyuncu statüsüne geçti. Kimi yeni takım buldu, kimi de boşta kaldı

130 FUTBOLCU SERBEST

Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle futbolcular buldukları şehirlerden gitmek zorunda kalırken, kulüp yöneticileri ise TFF'nin kararı sonrasında liglerinden çekilmek zorunda kaldılar. Süper Lig'den çekilen takımlar Gaziantep Futbol Kulübü ve Hatayspor, TFF 1. Lig'den Adanaspor ve Yeni Malatyaspor, TFF 2. Lig'den Adıyaman FK ve Diyarbakirspor ile TFF 3. Lig'den ise Kahramanmaraşspor, Niğde Anadolu FK ve Malatya Arguvanspor takımları oldu. 9 takımın kadrosunda yer alan 254 futbolcudan sezon sonu

sözleşmesi sona erecek olan 130 futbolcu serbest kalmış oldu.

GAZİANTEP FUTBOLA HASRET KALDI

Deprem sonrasında birçok oyuncu şehri terk etmek zorunda kalırken, kulüp ligden çekilmek zorunda kaldı. Türkiye Futbol Federasyonu'nun kararı sonrasında ligden çekilen Kırmızı-Siyahlıların mücadeleye ara vermesinden dolayı 3 milyonluk Gaziantep şehri futbola hasret kaldı. Gaziantep Futbol Kulübü önümüzdeki sezon Süper Lig'de yoluna devam edecek.

5 FUTBOLCU BONSERVİSİYLE GİTTİ

Deprem felaketinden sonra ligden çekilen Gaziantep Futbol Kulübü'nde 15 futbolcu kiralık olarak başka kulüplere gönderildi. 5 oyuncu ile karşılıklı anlaşan yönetim bu oyuncularla yollarını ayırdı. Kulüpte kalan 4 futbolcu ise tesislerde çalışmalarına devam ediyor.

Gaziantep Futbol Kulübü'nden kiralık giden futbolcular şöyle: Papy Djilobodji (Kasımpaşa), Alexandru Maxim (Beşiktaş), Lazar Markovic (Trabzonspor), Arda Kızıldağ (Ankaragücü), Mirza Cihan (İstanbulspor), Valmir Veliu (İstanbulspor), Furkan Soylap (Adana Demirspor), Günay Güvenç (Kasımpaşa), Mustafa Eskihellaç (Kasımpaşa), Mustafa Burak Bozan (Tuzlaspor), Ömürcan Artan (Tuzlaspor), Angelo Sagal (Ferencváros), Ertuğrul Ersoy (İstanbulspor) ve Luka Stankovski (FC Gorica).

GAZİANTEP FK'DA 2023-2024 PLANI

Gaziantep Futbol Kulübü'nde gözler yeni sezona çevrildi. Gaziantep Futbol Kulübü Başkanı Memik Yılmaz, 2023-2024 sezonunda takım olarak yeniden ayağa kalkacaklarını belirterek, "Depremden sonra toparlanmak kolay değildi. Hiçbir futbolcuyu sahaya çıkaramazdık. Ama biz, bu şehrin futbolunu yeniden ayağa kaldırmak istiyoruz. 15 futbolcumuzu kiralık

ANGELO SAGAL: ÇOK ZOR GÜNLER GEÇİRDİM

GAZİANTEP FK'nın Şilili futbolcusu Angelo Sagal, "Bu felaket pek çoğundan farklı şekilde gerçekleşti. O anda evin nasıl hareket ettiğini, sarsıldığını anlatmak çok güç. Korkunçtu. Evden hızlı bir şekilde çıktık, arabada uyuduk. Duygusal olarak

çok zor. Çok zor günler geçirdim. Antrenör ve takım çalışanları da bize Türk halkından büyük kayıplar verildiğini ve ihtiyaçlarını anlattılar. Elimizden geleni yapmak için ayaklandık. Türkiye, gücüyle bu günleri aşacaktır" diye konuştu.

ÖNÜMÜZDEKİ YILIN HATAYSPOR'UNU OLUŞTURACAĞIZ

KAHRAMANMARAŞ merkezli 6 Şubat'taki depremlerde kentlin yıkıma uğraması nedeniyle Süper Lig'den çekilen Hatayspor, gelecek sezonun planlarını yapmaya çalışıyor. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, yeni sezonda Hatayspor'u ayağa kaldıracaklarını belirterek, "Depremde çok

büyük yara aldık, insanlarımız çok üzgündü ve o şartlarda müsabakalara devam etme şansımız yoktu. Hem Hatayspor hem de süper liginde yer aldığımız branşlardan çekildik ama 2023-2024 sezonunda Hatayspor ve diğer tüm branşlarımızla liglerde yer almak istiyoruz. Bıraktığımız yerden devam edeceğiz" diye konuştu.

VOLKAN DEMİREL: NASILSIN SORUSUNA CEVAP VEREMİYORUM

HATAYSPOR Teknik Direktörü Volkan Demirel, depremden en çok etkilenen isim oldu. Demirel, o günlerden sonra büyük sıkıntılar yaşadığını dile getirdi. Başarılı teknik adam geride kalan süreçte yaşadıkları ile ilgili şunları söyledi: "Benim geride kalan 3 ayda en zorlandığım soru 'Nasılslın?' sorusu oldu. 'İyiyim' desem diyemiyorum, 'kötüyüm' desem

utanıyorum. İnsanlara nasıl cevap vereceğimi bilemiyorum. Benim size yaptığım bu röportaj ilk röportajım olacak. İnsanların acıları var diye çok fazla göz önünde bulunmak, fazla konuşmak istemedim. Onların neler yaşadığını, burada neler hissettiğini çok iyi biliyorum. Onlarla ben de bu acıları yaşadım ve yaşamaya da devam ediyorum"

gönderdik. İskelet kadromuz duruyor. Bu kadromuza 4-5 nokta transfer yaparak yeni sezonda yolumuza devam edeceğiz. Gaziantep Futbol Kulübü, bu ligde yaşamaya ve var olmaya devam edecek" diye konuştu.

ERDAL GÜNEŞ: ANLATILMASI ZOR BİR GECEYDİ

Depremde yaşadıkları korku dolu anları anlatan Gaziantep Futbol Kulübü Teknik Sorumlusu Erdal Güneş, "Anlatması zor bir geceydi. Biz ailemle evde uykudayken depreme yakalandık. Eşimin çığılığıyla yataktan sıçradığımda inanılmaz bir sarsıntı vardı. Ayakta durmakta gerçekten çok zorluk çekiyordum. Apar topar çocuklarımıza yetişmeye çalıştık. Çocuklarımızı kucağıma alıp o an sadece dua ettik, başka çaremiz yoktu. Sarsıntının durmasını bekledik, sonrasında dışarı çıktık. Kuvvetli bir yağmur vardı. İnsanlar panik halindeydi, herkes koştura koştura kendilerini güvenli bir yere atmaya çalışıyordu. Bizim de o an aklımıza ilk gelen yer kulüp tesisimiz oldu. Ailemizle oraya gitmeye çalıştık. Gündelik hayatımda 10-15 dakikada ulaştığım tesise 2.5 saatte vardım. Depreme yakalanan oyuncularımız, personelimiz, aileleri oradaydı. O sırada tam ne yaşadığımızı anlamadık, gün ağardığında anladık. Kaybettiğimiz binlerce can, yıkılan binlerce ev... Sonrası çok zordu. Yardıma muhtaç insanlara yetişmek, enkaz altındaki sevdiğimizden iyi haber beklerken diğer taraftan da telefonla aldığımız kötü haberle yıkılmak... Şimdi toparlanmaya çalışıyoruz" dedi.

HATAYSPOR'UN ACISI BÜYÜK OLDU

Depremlerin en çok etkilediği şehirlerden biri de Antakya oldu. Süper Lig'den çekilmek zorunda kalan Hatayspor'da depremi en acı yaşayanlar Teknik Direktör Volkan Demirel, futbolcular ve kulübün eski Sportif Direktörü Gökhan Zan oldu. Ligden çekilen ilk takım olan Hatayspor'da Christian Atsu enkaz altında kalarak hayatını kaybetti. Christian Atsu'nun ölümü dünya futbolunda büyük şok yaşatırken yine Hatayspor'un İzmirli Sportif Teknik Direktörü Taner Savut, altyapı kaleci antrenörü Hüseyin Danahaliiloğlu, 15 yaş altı oyuncusu Fatin Can, 14 yaş altı futbolcusu Hamza Sürer, malzeme sorumlusu Onur Akdeniz ve mutfak çalışanı Suzan Berber, depremden yaşamını yitirdi. Teknik Direktör Volkan Demirel ise birebir yaşadığı deprem felaketi sonrasında sosyal medyadan yaptığı yayınlarla yardım isteğinde bulundu.

HABER: Fadima EREN

Dayanışma çadırları eğitim kampüsüne dönüştü

Hatay'ın Samandağ İlçesi'ne bağlı Tomruksuyu köyünde eğitimi yarım kalan öğrencilerin yararlanmaları için eğitim alanı oluşturuldu. Çocuklar, Türkiye'nin dört bir yanından gelen gönüllülerin desteği ile oluşturulan eğitim alanında hem öğreniyor hem iyileşiyor

HATAY'IN Samandağ İlçesi'ne bağlı Tomruksuyu köyünde depremin ilk bir ayında erzak ve yiyecek sağlayan dayanışma çadırları, gönüllü öğretmenler desteği ile okula dönüştürüldü. Çadır okul, çocukların eğitimine devam etmesini sağlarken, psikolog desteği ve sosyal kültür etkinlikleri ile deprem travmasına da çare olmaya çalışıyor.

6 Şubat 2023 tarihinde birkaç gönüllüyle başlayan Karaçay -Tomruksuyu Kolektifi gönüllüleri, çalışmalarının ve gelen bağışların daha kurumsal biçimde değerlendirilebilmesi için Karaçay Tomruksuyu Kolektif Koordinasyon adıyla dernek kurdu. Yurtiçi ve yurtdışından gelen bağışlar, birçok belediye, dernek ve gönüllülerin çabası ile bin çocuk kapasiteli oyun ve derslik alanına dönüştürüldü. Çadırlarda müfredat dersleri verilirken tiyatro, ebru sanatı, resim, bilim atölyeleri gibi etkinlikler de çocukların ve ailelerin yüzünü güldürüyor. Tomruksuyu Köyü Festival Alanının gönüllüler tarafından eğitim alanına dönüşmesi Hatay genelinde bir ilk ve örnek çalışma olarak gösteriliyor.

Anaokulundan 12.sınıfa kadar öğrenciler var

EĞİTİM ve etkinlik çadırlarında; öğretmen İsmail Gezgin ve Mehmet Ali Akar ile gönüllüler çalışıyor. Gönüllü Öğretmen İsmail Gezgin, depremin ilk gününde bir grup gönüllünün dayanışmasıyla şekillenen ve ilk günden itibaren gerçekleştirilen arama kurtarma faaliyetleriyle kendiliğinden oluşan Karaçay - Tomruksuyu Dayanışma Organizasyonu'nun örnek bir sivil toplum örgütlenmesi olduğunu vurgulayarak, sözlerine şöyle devam etti:

"İptal edilmeyen sınav takvimi nedeniyle özellikle 8. ve 12.sınıf öğrencilerinin sınava hazırlanabilmeleri için gönüllü öğretmenlerimizin katılımı ve organizasyonuyla hızla derslik çadırlarını kurduk. Buradaki eğitim faaliyetleri genişleyerek devam ediyor. Kısa sürede destekçilerin sağladığı fiziksel olanaklarla bir kampüs alanına dönüşen Tomruksuyu Festival Alanı'nda halen yüzlerce öğrenci, ana sınıfından başlayarak 12. sınıfa kadar eğitim desteği alıyor ve birçok farklı etkinliğe katılıyor."

Depremzedeler Asbest Tehlikesine Karşı Nöbette

Adeta haritadan silinen Hatay'ın Antakya, Defne ve Samandağ ilçelerinde yıkım ve enkaz kaldırma çalışmaları sürerken, depremzedeler asbest tehlikesinden endişeli. Yaşam nöbetleri tutan halk, asbest tehlikesine karşı önlem alınana kadar yıkımların durdurulmasını istiyor

DEPREMİN ardından bölgede başlayan yıkım ve enkaz kaldırma çalışmaları bölge halkını kaygılandırıyor. Özellikle Hatay'ın Samandağ ilçesinde enkaz molozlarının yaşam ve tarım alanlarına dökülmesi bölgede tepkilere neden oluyor. Yerleşim yerlerine yakın yerlere hafriyat kamyonları ile taşınarak dökülen enkazlarda bulunan zararlı maddelerin başında gelen asbest insan sağlığını tehdit ediyor.

Yaklaşık 20 yıl önce inşa edilen binalarda yalıtım, çatı kaplama ve döşeme gibi yapı malzemelerinde yaygın olarak uygulanan asbest maddesi solunum yolu rahatsızlığı başta olmak üzere kansere kadar birçok hastalığa sebep olabiliyor.

Hatay'ın Samandağ ilçesi Deniz Mahallesi başta olmak üzere Milleyha Kuş Cenneti, Samandağ'a bağlı Yeşilköy Mahallesi ve Hatay'ın Defne ilçesi ile Antakya'nın bazı mahallelerinde de yerleşim yerlerine yakın dökülen molozlara karşı halk yaşam nöbetleri tutuyor. Halk, asbest tehlikesine karşı yetkililerden önlem alınana kadar yıkımların durdurulmasını istiyor.

DEPREMDE ÖLMEDİK ASBESTTE ÖLECEĞİZ

Hatay'ın Samandağ ilçesine bağlı Deniz mahallesi ve Yeşilköy mahallelerinde asbeste karşı eylem yapan vatandaşlar "Depremde ölmedik asbestte öleceğiz" diyerek isyan etti. Depremzedeler, asbestin ve insan sağlığını tehdit eden çeşitli kimyasalların molozlardan ayrıştırılarak enkazların yerleşim yerlerine uzak alanlara dökülmesini talep etti.

Jandarmanın müdahalede bulunduğu eylemlerde halk, "Enkaz kaldırma çalışmaları bu şekilde sürdürülmeye devam ederse Samandağ halkı başta olmak üzere tüm Hatay halkı başta solunum yolu rahatsızlıkları olmak üzere akciğer kanseri ve akciğer zarı kanseri gibi yeni sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalacak. Enkazın bir bölümünün

Enkazlar nasıl kaldırılmalı?

ANTAKYA Çevre Koruma Derneği Başkanı Nilgün Karasu, enkaz kaldırma çalışmalarının insanların sağlığını tehdit eder hale geldiğini söyleyerek, çalışmaların nasıl yapılması gerektiği konusunda şu bilgileri verdi:

Öncelikle kentte sıklıkla ıslak çalışma yapılmalı. Yollar, düzenli olarak sulanarak zararlı maddelerin

havaya karşı engellenmeli Maske kullanılmalı Kamyonların üzeri örtülmeli Molozlar dağ gibi yığılmamalı, serme metoduyla tabaka tabaka yayılmalı. Üst tabaka, alt tabakayı hapseder. Molozlar ise yerleşim yerlerine uzak, havayı, suyu ve toprağı etkilemeyecek geniş çukurlara gömülmeli.

TTB: Enkaz kaldırma çalışmaları sağlığa uygun yapılmıyor

TÜRK Tabipler Birliği enkaz kaldırma çalışmaları hakkında yetkililerin kurallara uygun hareket etmesi gerektiği uyarısında bulundu. Türk Tabipler Birliği twitter sosyal medya hesabından depremin üzerinden 3 ay geçtiğini hatırlatarak, şunları dile getirdi: "Türkiye'nin en uzun sahillerinden Hatay

Samandağ sahiline enkaz dökümü hiçbir önlem alınmadan sürmekte, giderek büyüyen moloz yığınlarındaki kimyasallar güneş ve rüzgarın da etkisiyle yanmakta ve yayılmaktadır. Kamu otoritesini enkaz kaldırma çalışmalarını kurallara uygun yapmaya çağırıyoruz."

Samandağ-Antakya karayolu üzerinde bulunan Yeşilköy mevkiinde yerleşim birimleri ve tarım alanlarının olduğu bölgeye dökülmesinden dolayı yeraltı ve yer üstü kaynakları ve tarım alanları için ayrıca bir risk oluşturuyor. Antakya'da ise molozlar Narlıca'da zeytin ağaçlarının üzerine dökülüyor. Döküm esnasında ortaya çıkan toz bulutları rüzgarla beraber bölgedeki konutlara kadar ulaşıyor. Biz enkaz kaldırma ve moloz depolama faaliyetlerinin konunun uzmanı, ekolojistler ve halkın fikirleri dikkate alınarak yapılmasını istiyoruz" diye tepki gösterdi.

YAPILANLAR MEVZUATA UYGUN DEĞİL

Antakya Çevre Koruma Derneği Başkanı Nilgün Karasu felaketin acıları sarılmadan, ivedi bir şekilde hasarlı binaların yıkılmasının ve yıkılan binaların enkazlarının kaldırılmasının ciddi bir tehlike oluşturduğunu söyleyerek, "Şehrin birçok noktasına geliş güzel dökülen molozlar; tarım alanlarında, seralarda, yaşam alanlarında, dere kenarlarında, yol kenarlarında biriktiriliyor. Dökülen bu molozlar havayı, suyu, toprağı kirletiyor. Bu durum insan hayatı için büyük bir tehlike arz ediyor" diye konuştu.

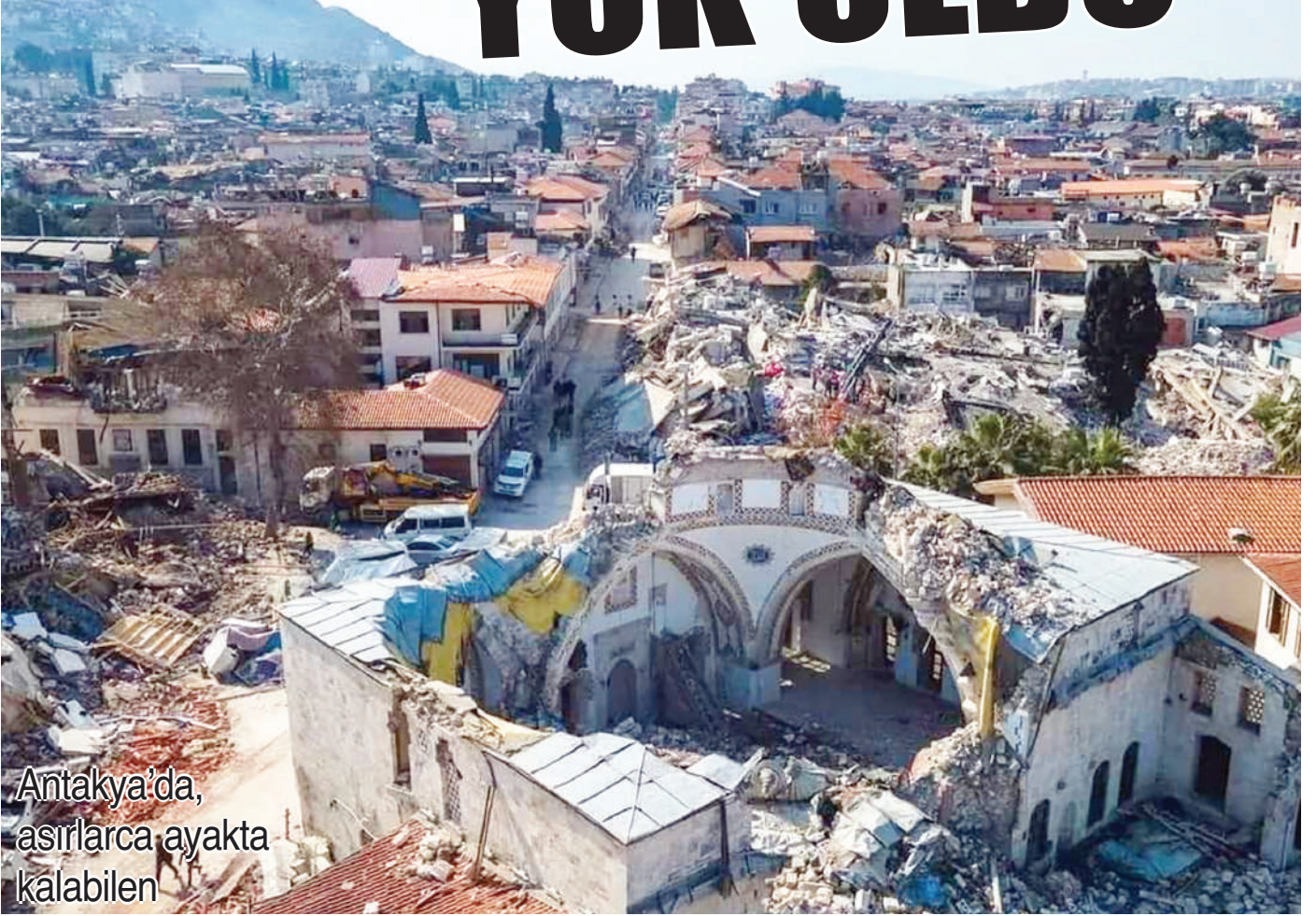
Yaşanılan bunca acı sonrası moloz yığınları dökülen tarım arazilerinin ilerleyen süreçte başka acılara da sebep olacağına dikkati çeken Karasu, çevre ve halk sağlığının göz göre göre tehdit edildiğini söyledi.

Nilgün Karasu

HATAY'IN TARİHİ DEPREMLERLE YOK OLDU

Antakya'da,
asırlarca ayakta
kalabilen

tarihi eserler

Kahramanmaraş merkezli yaşanan depremlerle büyük hasar aldı. Bölge halkı ve uzmanlar, eserlerin restore edilerek yeniden nasıl hayat bulacağı konusunda kaygılı

M.Ö IV. yüzyılda İskender'in komutanlarından Seleukos tarafından Antiochia adıyla kuruldu. Daha sonra Seleukos Krallığı'nın başkenti olan Antakya, coğrafi konumu avantajları ile önemli bir merkez hâline geldi. Hıristiyanlık, Kudüs dışında ilk defa Antakya'da yayıldı. Birinci yüzyılın sonlarına gelindiğinde Roma İmparatorluğu'nun en önemli üçüncü şehriydi. Ancak Antakya kurulduğu zeminden dolayı tarih boyunca hep depremlere maruz kaldı. Ülke genelinde son 2 bin 250 yılda yaşanan 100 büyük depremin en az 15' Antakya'yı etkiledi. Ancak bugüne kadar hiçbir deprem Antakya'nın tarihi dokusuna bu kadar zarar vermedi.

Hatay'da depremlerde yıkılan eserlerin başında Habib-i Neccar Camisi bulunuyor. Anadolu'nun ilk camilerinden biri olan Hatay'daki Habibi Neccar Camii, Kahramanmaraş merkezli 7,7'lik depremde yıkıldı. 14 asırlık caminin yakınında bulunan tarihi Yeni Hamam'da yerle bir oldu.

Antakya Ulu Cami, Antakya Sarımiye Cami, Hatay Devleti Meclis Binası, Tarihi Antakya Sokakları, Tarihi PTT binası, Tarihi Valilik Binası, Tarihi Ziraat Bankası Binası, Tarihi Uzun Çarşı, Antakya Rum Ortodoks Kilisesi, Antakya Türk Katolik Kilisesi'nin bir bölümü, Dünyada ilk aydınlatılmış Tarihi Kurtuluş Caddesi, Tarihi Arkeoloji Müzesi'nin bir bölümü, Tarihi Valilik Konağı'nın bir bölümü, Tarihi

ÖNCESİ

SONRASI

Belediye Binası, Tarihi Antakya Gazeteciler Cemiyeti Binası, tarihi çeşmeler, tarihi su kemerleri ile birlikte daha bir sürü tarihi eser yıkıldı ve küçük bir bölüm tarihi eser ise büyük ölçüde zarar gördü.

Zarar gören eserlerin büyük bir bölümü Antakya'da afet bölgesi ilan edilen alanın içerisinde yer alıyor. Antakya halkı yıkılan tarihi yapıların dokusuna uygun olarak yeniden imar edilmesini istiyor.

"Antakya'yı Antakya yapan eserler maalesef yaşanan depremlerle yok oldu. 6 Şubat sabahı on binlerce Hataylı maalesef aramızdan ayrıldı. Hepsi için ayrı ayrı üzüldük gözyaşı döktük. Maalesef insanımla birlikte evlerimiz ve tarihimiz de yok oldu. Giden insanlarımızı geri getiremeyiz ama yıkılan tarihimizi aslına uygun daha da güçlü ve dirençli bir şekilde inşa edebiliriz. Hayatlarını kaybeden insanlarımızın anısına bu değerlerimizi aslına uygun şekilde yeniden inşa etmek gerekiyor.

Belki uzun bir süreç ama o eserlerin tamamen yok olmasını asla istemiyoruz. Yetkililerin bu konuya duyarlı olmasını talep ediyoruz."

Arkeolog Yurttagül: Antakya'nın ruhu bizi izliyor

ANTAKYA Kültürel Mirası Koruma Derneği Kurucu Başkanı, arkeolog Kenan Yurttagül, yapılan çalışmaların yetersiz olduğunu söyleyerek, "Tüm tarih yok olma tehlikesi yaşıyor" diyor. Yol açmak için tarihi Antakya dokusunun olduğu Kurtuluş caddesinin temizlendiğini anlatan Yurttagül, "Eski

Antakya'yı temizleyip, karşı dağa yaslayıp farklı bir oluşum yapacaklar. Şu anda orada yaşayan insanlar var, asil miras onlar. İnsanları şehir merkezi dışına taşırsanız kültür, işte o zaman yok olur. Antakya'nın ruhu bizi izliyor. Şehrin eski günlerine dönmesi için bilimin ışığında ilerlemeliyiz" diye konuştu.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy: Müsterih olun

KÜLTÜR ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, bakanlığın internet sitesinde yaptığı açıklamada depremlerden zarar gören tüm kültür varlıklarının güvenliklerini sağlamak için çalıştıklarını, yapılardan ayrılan her parçanın koruma altına alınıp restorasyonların aslına uygun şekilde hızla gerçekleştirileceğini bildirdi. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne bağlı 502 kişilik ekibin sahada çalıştığını söyleyen Bakan Ersoy, açıklamasında şöyle devam ediyor: "İlk etapta hızlı şekilde Afet Bölgesi

Kazı Başkanlığı oluşturduk. Yıkılmış olan tescilli varlıkların enkazlarının içinden kurtarılabilecek değerleri, kültür varlıklarımızı çıkarıp koruma altına alacağız. Medeniyetlerimizi yaşatan tüm yapılarımızda hiçbir kalıntı, enkaz veya moloz olarak değerlendirilmeyecek. Tarihine sahip çıkan bir millet olarak, vatandaşlarımızın bu konuda gösterdikleri hassasiyete teşekkür ediyor, tüm eski eserlerimizin depremin yaşandığı ilk andan itibaren korumaya alındığını belirterek, ihyası konusunda da müsterih olmalarını rica ediyoruz."

ÖNCESİ

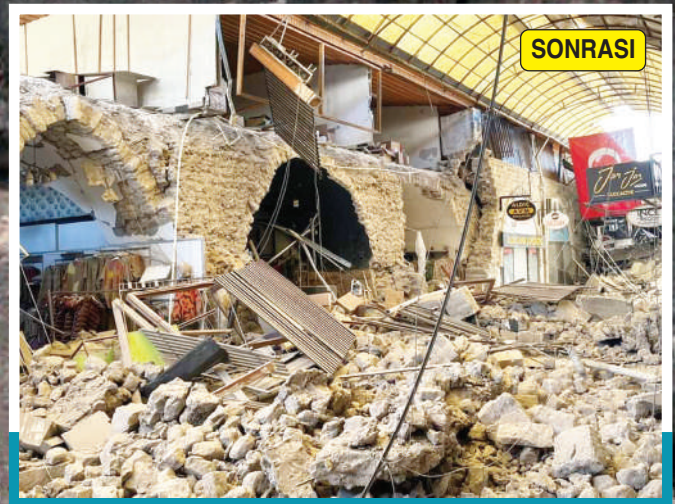

SONRASI

KAYBOLAN

MİRASIMIZ

İzmir'den gönüllü olarak deprem bölgesine giden gazeteci Mazlum Vesek izlenimlerini yazdı

Samandağlı çocuklar, Pinokyo ve Kırk Haramilerin mağarası

HATAY- Harbiye'deyim. Selman Nasır Eskiocak İlkokulu bahçesindeyiz. 20'ye yakın gönüllü çadırlarda yaşayan ailelere destek veriyoruz. Çocuklara şiir, masal anlatmak için buradayım. Zorunluluklar "uzmanlık çağının" gereklerini filan takmıyor. Kaldı ki, çorba ve yemek için gelenlerin yüzüne bakmadan sarsıntıyı hissetmek, insan ruhunun kolonlarındaki çatlakları görmek mümkün değil. Ölü ve hafriyat kokan şehir ve panolar ayrı şeyler söylüyor. "İnsan Haklarıyla İnsandır" ve "12 Kasım Afet Eğitimi Hazırlık Günü". Yaşam yoksa insan hakkı yok demektir. Ellerine makas, mukavva ve boya alan çocuklar yaklaşık 3 ay sonra depremin bir pano aktivitesi olmadığını en acı haliyle öğrenmiş oldular. Tabii geride kalan çocuklar öğrendi. Enkazdaki çocuklar umudu ve hayali çizemez artık.

Hatay'ın harap haldeki Samandağ'a gideceğiz. Gönüllüler ve bazı aileler birbirini görecek. Benim derdim çocuklarla buluşmak. Devlet Hastanesi civarındaki konteyner kent görece tertipli görünüyor. Ama toprak alanda, tepelik eteklerine kurulu çadırlar da var. Az gerilerde, yol kenarında. Çelişkiyi gösterecek fotoğrafı çekecek yüksek bir yer arıyorum. Zor.

O da ne? Çadırların meydan olarak kullandığı boşlukta çocuklar top oynuyor. Beni gördüklerinde merakla gülümsüyorlar. Oyuna girmemi kabul ediyorlar. "Orta fare" oluyor. Kural bu. Biraz terletiyorlar. Sonra topu kapıyorum. Epeyce sonra çocuklara "toplamanın" diyorum. Genç bir kadın ve adam da geliyor. Onlara şiir okumak istediğimi, masal anlatmak istediğimi söyleyince alkışlıyorlar. Tiyatrocu değilim. Elden geldiğince oynamaya çalışıyorum.

Ellerimle kırlangıç uçuruyorum. ŞİİR BİTTİĞİNDE ÇOCUKLAR ALKIŞLIYOR

"**ABİ**, bize Pinokyo'yu oynasana". Bir çırpıda Pinokyo oynanır mı? Olmaz dememe imkân yok. Genç kadına, "Bir çuval var mı? Çöp poşeti de olur." Merak ediyor ama "Bulurum, Abi" diyor. Çocuklara dönüp. "Kim Pinokyo olmak istiyor?" deyince birkaçı "Biz yalancı değiliz ki" cevabını veriyor. "Ama bu bir oyun. Pinokyo'yu tek başıma oynayamam. Ben Gepetto Baba olacağım. Biriniz de Pinokyo. Yalancı olmazsınız bunu oynayınca" diyorum. Öne çıkıyor biri. Çuval gelince çocuğu ayakta çuvalın içine alıyorum. İzleyen çocuklara "Çocuklar, ben Gepetto. Size bu kütükten güzel bir kukla yapacağım" diyorum. Sırtımı dönüyorum. Çekiç, testere sesleri çıkararak hararetle çalışıyorum. Sonra usulca çuvalı çekiyorum. "İşte kukla. Adını Pinokyo koyalım mı?" Alkışlıyor. Pinokyo'ya "Şimdi yalan söylersen burnun uzayacak. Bunlar senin arkadaşın. Yalan söylersen seni uzun uzun alkışlayıp susturacaklar. Değil mi çocuklar?" Diyalogumuz bu şekilde uzayıp gidiyor. Gönüllüler beni arıyor. Çocuklarla

vedalaşma vakti geldi. Gitmemi istemiyorlar. "Abi, bir daha ne zaman geleceksin?". Ne desem? Gazeteciyim. "Seçimden sonra" diyorum. Ağlamamak çok zor.

"Ali Baba ve Kırk Haramiler" masalını anlatmak istiyorum. "Bu Binbir Gece Masallarından" diyecekken çocuklardan biri

"Yaşasın! Yine geleceksin. Bize üç masal anlattın." Gülüyorum. Ali Baba'nın inadını ve haklılığını anlatıyorum. Mağaranın kapısı kırılmadan açık, sefalet bitmeyecek.

Oraya hapsedilen sadece altın, ve gümüş değil, insan onurudur. İnsanlık değerlerine sahip çıkmalı ki kimse kapıların ardında sefa sürmesin. Onlarla vedalaşıyorum. Arkama bakıyorum. Gözleriyle beni uğurluyorlar. Yüksek sesle "Haramilerden ve mağaradan korkmayın. Ne diyor Ali Baba?" Cevap veriyorlar: "Açıl susam, açıl!"

Samandağ'dan dönüşü yola dizilmiş çadırlara, çadır yanında duran arabalara bakıyorum. Aklımda çocuklar. Onlardan kopmak hiç içimden gelmiyor.

Organised Journalists' and Strong Solidarity for Press Freedom

'Basın Özgürlüğü için Örgütlü Gazeteciler ve Güçlü Dayanışma Projesi'

İZMİR Gazeteciler Cemiyeti'nin (İGC), Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) ile Avrupa Birliği (AB) finansal desteğiyle birlikte yürüttüğü 'Basın Özgürlüğü için Örgütlü Gazeteciler ve Güçlü Dayanışma Projesi' 2019 yılından beri gazetecilere nefes oluyor. Eylül 2022 tarihinde başlayan proje yeni dönemi 2025 yılına kadar devam edecek. Proje hedefi, gazeteciler ile dayanışmayı güçlendirmek ve basın özgürlüğü faaliyetlerinin desteklenmesi.

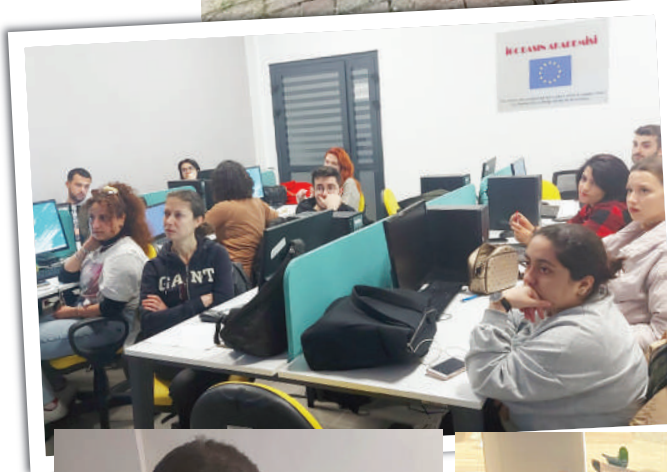
EĞİTİMLER DEVAM EDİYOR

Yeni dönem kapsamında gazetecilerin mesleki becerilerini geliştirecek eğitimler, toplumsal konulara değinen özel ilaveler ve işsiz ve serbest gazetecilerin özel ve özgün haberleri ile meslekten kopmamasını sağlayan 'Telif Desteği' devam ediyor. İzmir Gazeteciler Cemiyeti Basın Akademisi'nde projenin ilk dönemi kapsamında 3 ana başlıkta 12 hafta süren mesleki eğitimler tamamlandı.

TELİF DESTEĞİ

Dijital Medya, Görsel-İşitsel İçerik Üretimi ve Uygulamaları, Sayfa Tasarımı eğitimlerinden 53 gazeteci faydalanarak, sertifika almaya hak kazandı. Eylül-Mayıs 2023 tarihleri arasında 60 serbest, iş arama sürecinde olan gazeteci telif desteğinden faydalandı. Proje kapsamında İzmir Gazeteciler Cemiyeti Hava-gazı Merkezi'nde gazetecilerin ücretsiz olarak yararlanabileceği çalışma alanları ve stüdyo bulunuyor.

Proje hakkında ayrıntılı bilgiye www.igc.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Financed by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

Güçlü Gazeteci Özgür Medya Projesi

Projenin Genel Amacı

“Türkiye’de basın özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı için elverişli ortamın geliştirilmesi.”

Projenin Özel Hedefi

“Daha güçlü bir savunuculuk, güçlü gazeteciler ve medya özgürlüğü için güçlü bir dayanışma.”

Bu proje ile TGS (Türkiye Gazeteciler Sendikası) ve İGC (İzmir Gazeteciler Cemiyeti), gazetecileri mesleki becerilerini geliştirmelerine, hakları konusunda farkındalık yaratmaya ve aralarındaki dayanışmayı güçlendirmeye destek vererek medya özgürlüğüne yönelik küçülme alanını ele almayı amaçlamaktadır. Proje 2025 yılına kadar devam edecektir.

Proje kapsamında Gazeteciler ile dayanışmayı güçlendirmek ve demokratik toplum olmanın temeli olan basın özgürlüğü faaliyetlerinin desteklenmesinin yanı sıra Gazetecilere yönelik meslek eğitimi, dil atölyeleri, meslek hakları atölyeleri ve işgücü piyasasına tekrar entegrasyonlarını kolaylaştırmak için İGC ve TGS Basın Akademileri kuruldu. Basın Akademileri sektör dışında kalanlara ve mesleğini sürdürenlere yönelik işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun eğitimler düzenlenmektedir. Telif Desteği kapsamında serbest ve/veya işsiz gazetecilerin geliştirdikleri içerikler (makale, röportaj, video vb) Yayın Kurulu tarafından değerlendirilmekte ve gerektiğinde mentor desteği verilmektedir. Belirlenen kriterleri karşılayan içerikler için telif ücreti ödenmekte ve yayınlanmaktadır.

Proje Hedefleri ve Faaliyetler

1. Risk altında olan gazetecilerin korunması ve basın özgürlüğü için dayanışmanın artması

Gazetecilerin adalete erişimlerinin desteklenmesi:

Mahkeme İzemeleri,
Adalete erişimin aktif olarak güçlendirilmesi için yasal destek,
Cezaevi Ziyaretleri, İzleme Raporları

Kamuoyu farkındalığı ve dayanışma girişimleri:
Özgür Yayın ve Özgür Basın Kampanyaları,
Diğer İllerde Paydaş Toplantıları

2. Gazetecilerin istihdama ve sektörde korunmalarına yönelik desteklerin verilmesi

TGS ve İGC Basın Akademileri:

Çalışma alanları, Stüdyolar, Eğitim alanları

Gazetecilerin Mesleki Yeterliliklerinin ve Mesleki Haklar Konusunda Kapasitelerinin Artırılması:

Mesleki Eğitimler,
Yabancı Dil Eğitimleri,
Psikolog Desteği,
Telif Desteği,
TGS Yardım Hattı ve Mesleki Haklar için Doğrudan Yardım Kampanyaları

